

TORS DAG 14 SEPTEMBER. NR 37/2017

Han har stora drömmar
Sidan 2

Äntligen är jag stolt över kyrkan
Sidan 19

Till minne av Stalins offer
Sidan 12

Skilj er inte från mig
Sidan 10

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Utredare föreslår kompromiss i vigselfrågan

Ge inte upp vigselrätten, men låt präster följa sitt samvete. Det är slutsatserna i färsk vigselutredning.

Men kan kyrkan leva med en sådan kluvenhet, undrar biskop Björn Vikström. **SIDAN 4**

Predikan växer fram under vardagen

Sidan 8

Mari Puska ny herde i Mariehamn

Sidan 5

Sverigedemokrater storsatsar i kyrkoyal

Sidan 6

Nattvardsbordet blev mer öppet

Sidan 3

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ansvaret som inte borde brista

BAND BRISTER. Det är ett ofrånkomligt faktum. Vänskap kan växa till avstånd, kärlek kan svalna – alla goda intentioner till trots.

Att ett äktenskap slutar i en skilsmässa är inte längre något som omgivning – en noterar som något skamligt eller ens särskilt ovanligt. Men för de inblandade är det ändå, oftast, en smärtsam omvälvning som kräver stora ansträngningar för att rädda hela det nätverk av relationer som drabbas.

Ändå brister det trots många och goda försök. Ibland på grund av bristande vilja eller ork att försöka. För de barn som kastas in i processen finns det inget annat hopp än hoppet om vuxna föräldrar som klarar av att behålla sin vuxenhet, mitt i känslotumultet. Det här är ett av de råd som förs fram i en färsk bok av Jari Sinkkonen och Heli Pruuki, intervjuad denna tidning. Sedan lanseringen har författarna fått kritik från dem som upplevt boken som moraliserande och förenklande. Det finns ingen orsak att peka finger i skilsmässodiskussionen, eftersom varje relation är unik. Samtidigt går det inte att komma ifrån att det är barnet som riskerar att hamna i kläm om föräldrarna inte klarar av att hantera situationen. Barnavårdsföreningens kampanj *Se mej!* inleds nästa vecka, för att uppmärksamma den stress som ofta drabbar barn i samband med separationer.

VARJE ÅR berörs cirka 30 000 nya barn av skilsmässa. Vid sidan av dem lever alla de som sedan tidigare jobbar på att anpassa sig till en tillvaro där föräldrarna inte längre finns under samma tak, eller ens på samma ort. För kyrkan är familjearbetet ett viktigt fält, både för att förebygga familje- och relationskriser och för att hjälpa dem som valt en skilsmässa som sista utvägen. Det är ett viktigt arbete, för samhällets skull, för familjernas skull och framför allt för barnens skull. Därför är det tragiskt att hyveln går över kommuner och församlingar också här. Familjerådgivarna har redskap och hopp att dela med dem som står mitt inne i känslostormen, med berättelser om hur det går att få ihop bitarna trots allt.

För ett par år sedan intervjuade familjerådgivaren Nina Kauppinen föräldrar som lyckats ordna barnens vardag på så ett bra sätt som möjligt. Det byggde på medvetna beslut om att sätta sina egna behov och känslor åt sidan och samarbeta för barnets skull. Hon definierade tre modeller där det lyckats. Där fanns det sakliga samarbetet, där föräldrarna var hövliga i ärenden som gällde barnen, även om de inte ens såg varandra som vänner. I andra relationer var samarbetet tätare och mer respektfullt mellan föräldrarna. I den tredje modellen var föräldrarna vänner och hjälpte varandra också ekonomiskt i ett tätt samarbete.

I **BOKENS** (typiskt lutherska) tio teser handlar en om att inte försvåra barnets vardag. Oavsett de är under skolåldern eller tonåringar har barn rätt att bli hörda och bekräftade just i den ålder de är. Barnen borde vara överenskommelsen som består, oavsett hur de vuxnas vägar tar sig.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

”Familjerådgivarna har redskap och hopp att dela med dem som står mitt inne i känslostormen.”

Hans resa har

Att gå bibelskola går totalt emot det dagens samhälle säger att vi ska göra med vår tid. Men Isak Enlund satsar på bibelskola i Kalifornien, för andra året i rad.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Kändisar, före detta drogmissbrukare, företagsledare, pastorsbarn, pensionärer och ungdomar; en typisk studerande på bibelskolan BSSM (Bethel School of Supernatural Ministry) i Redding i Kalifornien är svår att ringa in. Av 12 000 sökande under förra året togs 1 200 studerande in. **Isak Enlund** 22 år, uppväxt i Sibbo, åker i väg för ett andra år i bibelskolan.

– När jag sa att jag vill ge det här ett år till var andras reaktion ”Va?”. Det är nog många som inte förstår, men jag har lärt mig att inte bry mig. Att gå bibelskola går egentligen totalt emot allt vårt samhälle säger att vi ska göra, studera effektivt och skaffa en karriär.

Studieplatsen i statsvetenskap får vänta ett år. I stället kommer Isak Enlund att dela bostad med cirka fem andra killar från olika delar av världen. Vardagarna följer ett givet mönster.

– På förmiddagarna är det läx- och bibelläsning, från klockan 12 är vi fyra timmar i skolan och sedan har vi cellgrupp någon timme på kvällen.

Resten av kvällen är ledig.
– Det ordnas ofta grillfester eller så åker vi ut till en sjö i närheten.

Samhällsengagerad skola

Redding är en ganska liten stad, med cirka 100 000 invånare. Församlingen Bethel Church, dit bibelskolan hör, är betydande med kring 8 000 medlemmar.

– Församlingen och bibelskolan har jättegott rykte i staden. De skänker en hel del pengar till välgörenhet och varje vecka jobbar ett team på hundrata personer enligt ett roterande system med att städa upp i parker, rensa ogräs, besöka dagisar, skolor, missbrukare och fängelser.

Församlingens pastor **Bill Johnson** är omtyckt men också kritiserad, bland annat för sin undervisning om det övernaturliga och om under och mirakler.

– Det kan jag förstå, vi är inte så vana att se Guds övernaturliga kraft i församlingen i dag, men det vänder sakta men säkert och folk inser att det kanske inte slutade med apostlarna, säger Isak Enlund.

PROFILEN: ISAK ENLUND

”Folk söker genuinitet i dag. Jag orkar inte bära någon mask eller vara en smygkristen.”

Bibelskolan i Redding är också väldigt bibeltrogen, bekräftar han när vi kommer in på ämnen som homosexualitet och abort.

– Men skolan är inte främst känd för vad den är emot. Man gör helt enkelt ingen stor grej av det.

Isak Enlund tycker att ordet lärjungaskola är en lämpligare beskrivning än bibelskola. En tyngdpunkt är evangelisationen.

– Kristi kropp är kallad att inte stanna innanför sina väggar utan gå ut i hela världen.

Varje månad under det första studieåret besökte Isak Enlund tillsammans med andra studerande San Francisco för att gatuevangelisera.

– I USA är det vanligt att man ler mot okända, och ”small talk” är en del av kulturen, så det är lätt att evangelisera. Det blir inte lika många höjda ögonbryn

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Johan Sandberg

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

knappt börjat

han jobbar vid sidan av studierna.

– Om man är ute efter pengar åker man inte till bibelskola, säger han och skrattar.

Han har därför jobbat hårt under månaderna i Finland, bland annat på olika kaféer.

– Skolvärdet för ett läsår är 4000 dollar. Sedan tillkommer avgifter för resor, mat, hyror och visum.

Det har varit mycket kärt ekonomiskt många gånger. Han säger att han inte heller automatiskt vill be sina föräldrar om pengar.

– När mitt saldo visat noll och jag fått en minipanikattack har jag fått försöka förnya mitt sinne och tänka att Gud tar hand om alla mina problem: "Var stilla och vet att jag är Gud".

Och det har alltid ordnat sig på något vis. Ibland med hjälp av vänner och föräldrar eller tack vare någon oväntad skatteåterbäring, men också tack vare oväntade hjälpare händer.

– En gång när jag var helt utan pengar räckte pappan i en familj jag hälsade på en sedelbunt till mig. Han plockade bara upp den ur plånboken utan att räkna. Det räckte precis till min hyra och lite mat.

Framtidsplanerna och tilltron är påtagliga.

– Jag har stora drömmar i mitt liv. Men så länge jag får tjäna Gud och se honom verksam i mitt liv så är jag nöjd. Min dröm är att resa runt i världen och se människor och städer komma närmare Gud, se väckelse i samhället. Så mycket har hänt redan så det känns som att resan knappt har börjat.

Under kommande läsår planerar Isak Enlund att delta i missionsresor till Sydamerika och Afrika i bibelskolans regi.

Men studera vill han också.

– Det uppmuntras vi att göra också från bibelskolans håll. De anser nästan att för många "blir kvar" i församlingen. Vi kan gå ut i samhället, men hela världen kan inte komma in i vår kyrka.

ISAK ENLUND

FÖDD I ORAVAIS OCH UPPVUXEN I SIBBO.

GÅR I BIBELSKOLA I REDDING I KALIFORNIEN FÖR ANDRA ÅRET.

ÄLSKAR ATT SPORTA, RESA, LAGA MAT OCH BYGGA RELATIONER.

HANS MOTTO ÄR: "FÖRTRÖSTA PÅ FADERN OCH ALLT ANNAT ORDNAR SIG."

där, religionen är en del av kulturen.

Han säger att han själv var ganska introvert när han åkte i väg.

– Men jag förändrades av kulturen där.

Ingen smygkristen

Det går inte att ta miste på Isak Enlunds iver och engagemang.

– Folk söker genuinitet i dag. Jag orkar inte bära någon mask eller vara en

ISAK ENLUND har stora drömmar och är beredd att jobba hårt för dem.

smygkristen. Jag känner att jag vill vara öppen om Jesus. Jag vill inte gå till kyrkan bara av tradition utan för att bli förvandlad. Det är mycket mer spännande!

Men han är fullt medveten om att inte alla kan känna likadant.

– Jag tror att vi alla är kallade till en stark relation med Gud, men den måste inte se ut på ett visst sätt.

Någon skyddad bubbla vill han in-

te hamna i. Han har goda vänner från skoltiden som inte är troende.

– Det är faktiskt de vännerna jag iverigt försöker hålla kvar. Om jag inte har dem så hamnar jag i det kristna facket.

Pengar behövs

Studierna på BSSM är långt ifrån gratis, även om det är billigt jämfört med många andra utbildningar i USA. Isak Enlunds visum tillåter inte heller att

Biskopsmötet beslöt om öppnare nattvarsbord

EKUMENIK. Vid senaste veckas biskopsmöte beslöts att ge bestämmelser om andra kyrkors medlemmars deltagande i nattvarden i lutherska kyrkan. En döpt medlem i den kristna kyrkan kan i enskilda fall delta i nattvarden om hen i sin egen kyrka har rätt till nattvard och godkänner den lutherska synen på nattvarden. Prästen ska se till att den som ämnar delta i natt-

varden förstär betydelsen.

Biskop **Björn Vikström** uttrycker på sin Facebooksida glädje över beslutet, även om han samtidigt konstaterar att gästfriheten inte är så bred som man eftersträvar i det initiativ som gavs i frågan från domkapitlet i Borgå.

– Men det innebär ändå ett stort steg framåt. Enligt formuleringen är döpta medlemmar från andra krist-

na samfund, som har rätt att delta i nattvarden i sin egen kyrka, även välkomna att i enskilda fall delta i nattvarden i våra församlingar.

I bakgrundstexten understryks att "enskilda fall" syftar på enskilda personer, inte på antalet gånger man deltar. Som exempel nämns äktenskap över samfundsgränserna eller personer, vars eget kyrkosamfund inte har verk-

samhet inom närområdet.

– Ett tredje exempel när den här nattvardsgästfriheten kan praktiseras är då gudstjänster i en luthersk kyrka planeras och förverkligas tillsammans med andra kristna samfund. Det här kan ge rika möjligheter för den lokala ekumeniken, som ju på väldigt många håll i Svenskfinland fungerar bra redan nu, säger Björn Vikström.

Stråhlman ny notarie?

TJÄNST. Notarietjänsten vid domkapitlet i Borgå stift har inte fått några nya sökande. Då tjänsten ledig anslogs tidigare fick den två sökande: **Linus Stråhlman**, som är församlingspastor i Kyrkslättssvenska församling, och **Stina Lindgård**, som utsetts till kyrkoherde för den nya, stora, svenskspråkiga församlingen i Östnyland. Lindgård

återtog sedermera sin ansökan.

Nu har tjänsten alltså inte fått några nya sökande, men Stråhlmans ansökan kvarstår.

– Han är behörig, och han är den enda som sökt tjänsten. Domkapitlet tar ställning till frågan den 19 september, säger **Clas Abrahamsson**, nuvarande stiftsnotarie vid domkapitlet i Borgå.

”Håll fast vid vigseln, låt präster följa samvetet”

VIGSELRÄTT. Kyrkan bör inte avstå vigselrätten, visar utredning. Utredaren föreslår en kompromiss, där kyrkan håller fast vid rådande vigselpraxis men präster även tillåts agera efter sitt samvete. Kan kyrkan acceptera sin klivenhet? frågar biskopen.

TEXT: EMELIE WIKBLAD FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Det finns inte skäl för kyrkan att avstå från vigselrätten, är den centrala slutsatsen i den utredning som professor emerita **Eila Helander** överräckte till biskopsmötet förra veckan.

– Om kyrkan skulle avstå vigselrätten går det emot vad majoriteten av medlemmarna tycker, säger Helander.

Den kyrkliga vigseln har starkt stöd. Bara 18 procent av finländarna och 11 procent av kyrkans medlemmar stöder förslaget att kyrkan avstår från vigselrätten, visar den enkät som gjorts för utredningen.

Att avstå från vigselrätten skulle inte heller lösa frågan om välsignelse av par av samma kön som ingått äktenskap borgerligt. Det konstateras i utredningen som biskopsmötet tilldelat professor Helander uppdraget att genomföra – en bred kartläggning över vilken betydelse vigselrätten har för kyrkans identitet och dess medlemmar, och vilka alternativ kyrkan har framöver.

Kyrkan inte densamma utan vigseln

Frågan om vigselrätten kan få långtgående konsekvenser för kyrkans möjlighet att utföra sin grundläggande uppgift.

70 procent av konfirmanderna svarar att möjligheten till kyrklig vigsel är en viktig orsak att konfirmera sig. Idag när konfirmandarbetet nästan hela åldersgruppen.

– Att avstå från vigselrätten kan leda till att antalet unga som deltar sjunker och kontakten till kyrkan blir svagare, säger Eila Helander.

Samtidigt visar undersökningar att föräldrar som blir vigda i kyrkan

med större sannolikhet låter döpa sina barn. Konsekvenserna för kyrkans medlemsantal och församlingsstruktur kan alltså bli stora. Kyrkan skulle också avsäga sig flera möjligheter att utföra sitt pastorala och missionära uppdrag.

– Kyrkan finns inte till för äktenskapet, den finns till för att förkunna evangeliet och den kyrkliga vigseln är idag ett sätt att nå många olika medlemmar, säger Helander.

År 2016 vigdes över 11 000 par i kyrkan, i samband med de här vigselarna nådde församlingarna 830 000 människor, varav många inte annars har kontakt till kyrkan.

Frågan om kyrklig vigsel har också konsekvenser för samhället och ekonomin, eftersom största delen av vigselförrättarna finns inom kyrkan. Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har ungefär 4 000 präster med vigselrätt, medan det bara finns cirka 650 borgerliga vigselförrättare.

Kompromissa för att gå framåt

Att inte göra något är inte heller ett alternativ.

– Den här frågan åter kyrkans resurser något kolossalt, säger Eila Helander. Man grälar över saken år efter år.

Om kyrkan inte kan lösa frågan kommer kyrkan att i offentligheten allt mera profileras utgående från sin syn på kön och sexualitet. Kyrkans grundupp-gift, att förkunna evangeliet, hamnar i skymundan.

Redan nu finns det präster i kyrkan som viger samkönade par. Kyrkan bör själv hitta en lösning, eller så är ris-

KOMPROMISSFÖRSLAGET INNEBÄR

att kyrkan behåller sin nuvarande vigselpraxis men accepterar att det finns teologiska argument för en annan syn och låter präster viga efter eget samvete.

ken överhängande att besvären avgörs i domstolarna. Helander beskriver läget som att de två parterna, de som anser att äktenskapet är mellan man och kvinna, och de som stöder ett könsneutralt äktenskap, har grävt ner sig i varsin grop.

– De är så långt borta från varandra som man kan komma.

Det lösningsförslag professor Helander presenterar i utredningen är en kompromiss: Kyrkan viger till äktenskap enligt nuvarande praxis, men godkänner samtidigt att det inom kyrkan också kan finnas en annan teologiskt underbyggd modell för vigsel och

välsignelse, och tillåter präster som har den här synen att efter sitt eget samvete viga och välsigna par av samma kön. En sådan kompromiss skulle låta anhängarna av båda sidor verka inom samma kyrka.

Det här får även stöd i enkäten. Enligt svaren förhåller sig finländarna pragmatiskt och tillåtande mot de msom tänker annorlunda. Majoriteten anser att präster borde ha rätt att agera efter sitt samvete i vigselfrågan.

– Jag tar inte nu ställning till Helanders förslag, men det är en motiverad lösning som vi nu börjar utvärdera, var ärkebiskop **Kari Mäkinens** kommentar till Kotimaa.

Ärkebiskopen ville inte heller ta ställning till hur utredningen kunde påverka domkapitlens beslut om eventuella följder för präster som vigt samkönade par.

Lösningar värda att diskutera

Borgå stifts biskop **Björn Vikström** har tidigare talat för att kyrkan borde ut-

”En viktig sak att utreda i det här skedet är om vi som kyrka kan acceptera att det finns två olika åsikter.”

Björn Vikström

KONFIRMANDLÄGER IDROTT

Kombinerar träning och konfirmation

På idrottskonfirmandlägret är träningen en del av programmet. Aktivt idrottande ungdomar som vill delta i konfirmandarbetet ska varken behöva bekymra

sig över att missa träningspass eller undervisning.

Nästa sommar arrangeras det första idrottskonfirmandlägret på svenska, i samarbete mellan Folkhälsan och Vasa svenska och Vörå församlingar. Konfirmanderna deltar i den egna församlingens konfirmandverksamhet under

hösten och våren, och lägret ordnas vid Norrvalla idrottscentrum.

– Idrottskriftskolan är tänkt för aktiva idrottare, men vi har inga prestationskrav för deltagarna. Man behöver inte vara en idrottare på landslagsnivå, men nog ha tävlat på föreningsnivå, säger Folk-

hälsans träningschef **Thomas Asp**.

I dagsprogrammet ryms

både två träningspass, undervisning, kvällsprogram och andakter.

– Jag tycker det är roligt att få samarbeta och prova på något nytt. Jag ser fram emot det här projektet, säger kaplan **Anders Lundström** från Vasa svenska församling.

– Det ska bli spännan-

de att se vad responsen blir efteråt. Förhoppningsvis nappar unga idrottsintresserade på denna möjlighet och så får vi se vad framtiden för med sig. Som församling och kyrka är det viktigt att vi vågar möta våra medlemmar i miljöer där de känner sig bekväma.

reda möjligheten att avstå vigselrätten.

– Efter den här utredningen är det inte aktuellt i det här skedet, konstaterar Vikström, men tillägger att det ändå är ett teologiskt möjligt alternativ om man ser på hur lutherska kyrkor på många andra håll i världen verkar.

– Men jag tycker att undersökningen visar väl vad människor överlag tycker och hur prästerna själva ser på saken.

Nu kvarstår frågan om vilken lösning man kan hitta som kan accepteras av alla, både de som önskar att kyrklig vigsel för samkönade par skulle bli möjlig och de som inte känner att de kan vara del av kyrkan ifall så sker.

– Kompromisslösningarna som presenteras i utredningen är värda att diskutera på allvar. En viktig sak att utreda i det här skedet är om vi som kyrka kan acceptera att det finns två olika åsikter, att vi är delade, säger Vikström.

Han tycker själv att det borde vara möjligt att hitta en sådan lösning, men visar samtidigt förståelse för att

det är problematiskt.

Biskopsmötet tar upp utredningen igen på sitt nästa möte i oktober, varefter den skickas vidare till kyrkomötet, som fattar de slutliga besluten. Vilka rekommendationer biskoparna gör i sitt följebrev till kyrkomötet kan biskop Vikström alltså inte säga något om ännu.

En möjlig väg är att utredningen kopplas ihop med det initiativ som redan finns i kyrkomötet om att möjliggöra vigsel för samkönade, men kyrkomötet kan också välja att ta upp den som ett separat ärende.

Hur angeläget är det att hitta en lösning i den här frågan?

– Jag tycker det skulle vara väldigt angeläget. Även om det är en viktig fråga tror jag att de flesta, både församlingsmedlemmar och kyrkans anställda, tycker att det skulle vara bra om vi inte bara behövde diskutera det här, utan kunde ta itu med andra utmaningar som kyrkan har idag.

MARI PUSKA återvänder till Åland – det var där hon först lärde sig svenska genast efter gymnasiet. FOTO: ARKIVBILD

Mari Puska blir ny herde i Mariehamn

KYRKOHERDE. I höst byter Mari Puska jobbet som församlingsspastor i Borgå mot en herdetjänst i Mariehamn.

TEXT: SOFIA TORVALDS

På söndag kväll valde församlingsmedlemmarna i Mariehamn Mari Puska till ny kyrkoherde. Hon fick 340 röster, medan motkandidaten Monica Cleve från Ekenäs fick 153 röster.

– Det känns bra, men lite överkligt! säger Mari Puska om valresultatet.

Den nuvarande kyrkoherden Jan-Erik Karlström är förordnad till slutet av november eller tills den nya kyrkoherden tillträder, och när Kyrkpressen talade med Puska var det fortfarande oklart när hon ska ta över rodet.

Karlström skulle egentligen gå i pension från första januari, men stannade kvar eftersom kyrkoherdetjänsten inte fick några sökande de första gångerna domkapitlet utannonserade den. Men nu har han alltså en efterträdare.

– Någon gång i höst flyttar jag till Åland, säger Puska.

Har du tankar och visioner för församlingen i Mariehamn?

– Först vill jag lära känna församlingen och männis-

korna. Det fungerar inte att bara komma dit och säga att det här vill jag ändra på. Jag har förstått att församlingen hoppas på att gudstjänstarbetet ska utvecklas framför allt med tanke på barn och unga, och det är något också jag själv intresserar mig för. Det har vi jobbat mycket med i Borgå. Att arbeta med ungdomar hör till mina styrkor, säger Puska.

Lärde sig svenska

Mari Puska bodde på Åland för första gången genast efter gymnasiet.

– Jag åkte till Åland för att lära mig svenska, och jobbade som barnflicka på Getta i ett år.

Senare har hon återkom-

mit i några repriser, och jobbat bland annat med att städa hotell i Mariehamn.

– Jag har vänner och bekanta på Åland. Det är skönt, eftersom jag flyttar utan familj.

Men hon har aldrig tidigare arbetat i en åländsk församling.

– När jag besökte Mariehamn i samband med kyrkoherdevalet blev jag väldigt väl emottagen. Jag har fått en otroligt positiv och fin bild av församlingen.

Vad tycker du om med Åland?

– Åland har en underbar natur. Ålänningar är trevliga och har en stark egen identitet. Dessutom har jag märkt att många är väldigt stolta över sin församling.

VIGSEL REGNBÅGSMÄSSA

Regnbågs- vigsel i Vanda?

Regnbågshelgens Regnbågsmässa ordnas i S:t Lars kyrka i Vanda den 13 oktober. I planen för Regnbågsmässan ingår också att man öppnar för möjligheten till kyrklig vigsel av regnbågspär, med-

delar **Monika Pensar**, som är med och organiserar mässan.

Den pensionerade prästen **Jarmo Juntumaa**, som jobbat både i Svenska kyrkan och i Borgå stift, säger att han ställer upp som vigselpräst, eftersom han inte ser några teologiska hinder för det.

– Än har ingen visat intresse, säger Monika Pensar, som hoppas att vigselpar ska kunna känna att kyrkan är ett tryggt utrymme.

Anu Paavola kommer att predika på temat "kärleksband" och **Kaj Andersson** är liturg vid mässan i Vanda.

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

10 ÅR!

GUDS KRAFT till FRÄLSNING

Kyrkhelg
i Karleby

15-17 september 2017

MEDVERKANDE: Espen Ottosen, Hans Jönsson, Päivi Räsänen, Henrik Perret, Leif Nummela, m.fl.

Intressanta seminarier och Barnens kyrkhelg!

Se program på www.kyrkhelg.fi

Ett par platser kvar på följande Europa-resor

Ligurien, Italienska rivieran	1-8.10
Calpe – Costa Blanca, Spanien	15-29.10
Klassiska Sorrentohalvön och Rom	23-30.10

Julresor:

Grand Hotel o. Skansens julmarknad	30.11-3.12
Julmarknad på Gammlia, Umeå	1-2.12
Jul i Smakbyn, Åland	1-3.12
Tallinn julmarknad	1-3.12
Julmarknad i Rattenberg	2-6.12
Julresa till St. Petersburg	6-9.12

Umeå-avgångar:

21.9, 7.10, 20.10, 4.11, 17.11, 2.12 & 6.12

Allt detta och mycket, mycket mer...
Ta kontakt med oss för mer information
eller om du vill boka!

INGSVA Resebyrå Ingves & Svanbäck
Korsholm 020 7434 520
Närpes 020 7434 530
Jakobstad 020 7815 360

KING TOURS

Åk med oss:

Sorrento, Capri, Amalfikusten 16-20.10.

Några platser kvar.

Historiska Etiopien 20-29.10

Klassisk rundresa till Israel 29.10-5.11

Julkryssning till Cuba och Jamaica

Åk på solsemester till Eilat eller golf i Kairo, avgångar varje vecka till våren.

Förfrågningar, fler resor tfn 0400 438854,
info@kingtours.fi www.kingtours.fi

Finlandssvenska kvalitetsresor med svensk-språkig reseledare och max. 20 resenärer.

NYA ZEELAND

23.11-18.12.2017

Följ med på en behaglig resa där vi upptäcker det vackra landet och dess vänliga invånare från syd till norr. På vägen dit stopp i Singapore och på hemvägen i Dubai.

26 dagar - 7.880€ - Boka senast 27.9.17

Victoria Falls, Rovos Rail och Cape Town

14-27.2.2017

Upplev Victoria Fallen och en av världens finaste tågresor Rovos Rail. Vi avslutar med 5 nätter på Table Bay hotellet i Cape Town.

15 dagar - 6.280€

Under planering: Island 19-26.5.2018 och Färöarna 14-19.6.2018

Läs om alla resor på
www.martinsresor.axeller ring mig på 0457 344 1132
eller mån-fre 9-16 på 018 23 215

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

23.11	Sarah Brightman, Hartwall Arena
1-4.12	Julmarknadsresa till Heidelberg
13-27.3	Teneriffa, Playa de las Americas
12-15.4	Prag

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

SD storsatsar i ky

VAL. "Vi ska ta över" är partiledare Jimmie Åkessons klara budskap inför det svenska kyrkovalet på söndag, den 17:e september. SD satsar mycket tid och pengar på valet och bäddar för en skräll.

TEXT & FOTO:
LUCAS DAHLSTRÖM

Det är en regnig förmiddag i Gråbo, en tätort i Lerums kommun på den svenska västkusten. På torget bredvid Centrumkyrkan har Sverigedemokraterna (SD) ställt upp sitt tält där de bjuder på varmkorv och kaffe för att locka nyfikna lokalinvånare.

– Vi har haft ett Socialdemokratiskt styre i kyrkan länge nu och det syns, säger **Alexander Christiansson** som är toppkandidat för SD till Göteborgs stift och en av dem som står på torget denna lördag.

Han tycker att kyrkan är alltför engagerad i politiska frågor som miljö- och migrationspolitik och att teologin glöms bort.

"Ska inte vara politisk"

En av SD:s viktigaste frågor är kritiken mot invandringspolitiken. Christiansson menar att kyrkan inte aktivt ska ta ställning i politiska frågor på det sätt den gör nu. Han säger att kyrkan ska hjälpa personer i nöd men att det finns en gräns. Svenska kyrkan har hjälpt flyktingar som gömt sig i Sverige efter att de fått avslag på sin asylansökan. Det här gillar inte SD.

– Att jobba mot svensk lagstiftning ställer jag mig tveksam till.

Så kyrkan kommer inte att agera skyddshem för flyktingar om ni i SD får som ni vill?

– Nej.

Största budgeten av alla SD växer så det knakar och ligger som bäst och skvalpar på ett väljarstöd kring

20 procent. Storsatsningen i kyrkovalet kan ses som en upptrappning inför nästa års riksdagsval. SD har den största budgeten av alla nomineringsgrupper som ställer upp i kyrkovalet och jämfört med valet för fyra år sedan har de nästan tiofaldigt sin budget. Om de får sina anhängare

att rösta kan det leda till en skräll. SD fick drygt sex procent av rösterna i förra valet och blev då femte störst. Nu är målsättningen åtminstone det dubbla.

En stark kristen profil

Christiansson har varit aktiv SD:are i tre år och det här är

hans första politiska val. Hans far **Ulf** är sångare i det kända kristna rockbandet Jerusalem vilket gör Christiansson till en för SD välkommen känd kristen profil.

– Det blir väl automatiskt så att jag fungerar som ett dragplåster, säger han.

Enligt **Göran Gustafsson**, professor emeritus i religionssociologi vid Lunds universitet, är majoriteten av SD:s kärnväljare inte särskilt kyrkligt aktiva. Därför kan en konservativ kandidat som Christiansson hoppas på röster från personer som traditionellt inte är SD-anslötta.

– En del kulturkonservati-

"En del kulturkonservativa människor väljer att rösta på SD. Inte så mycket för deras invandringskritik, utan för att de står upp för den traditionella kristendomen."

Göran Gustafsson

KAARTOS

Båt &
Snöskotersafari
Ove 050-530 8062,
Björkö

Turer i Kvarkens naturvärldsarv. Med båt eller skoter, sommar som vinter.

TRYGG PÅ RESAN

Teckna din reseförsäkring enkelt på alandia.fi

- ingen övre åldersgräns
- gäller överallt i världen
- ingen självrisk

Det ska vara enkelt att resa!

www.alandia.fi

KP
KYRKPRESSEN

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549 e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

rkovalet

va människor väljer att rösta på SD. Inte så mycket för deras invandringskritik, utan för att de står upp för den traditionella kristendomen, säger Gustafsson.

”Legitimt att rösta på SD”

Göran Gustafsson tror ändå inte att SD kommer att få så stort mandat att de kan förändra kyrkans linje i frågan

om exempelvis flyktinghjälp.

– Men på lokal nivå kan SD:s storsatsning nog synas.

Christiansson hoppas däremot att satsningen syns på riksnivå.

– För människor som har tröttnat på utvecklingen i landet börjar det bli mer och mer legitimt och normalt att sympatisera med oss, säger Christiansson.

KYRKVALET I SVERIGE:

- **Kyrkovalet hålls** den 17:e september.
- **Alla som** är med i kyrkan och är över 16 år får rösta.
- **Valet hålls** på tre nivåer – kyrkofullmäktigeval (lokalt), stiftsval (regionalt) och kyrkomötesval (nationellt).
- **De grupper** som deltar i kyrkovalet kallas för nomineringsgrupper.
- **Tre av** åtta riksdagspartier ställer upp i valet: Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Centerpartiet.
- **Socialdemokraterna blev** störst i valet 2013 med nästan 30 procent av rösterna.

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS	VANDA
BERGHÅLL 010 76 66500	DICKURSBY 010 76 66560
FORUM 010 76 66620	MYRBACKA 010 76 66600
MALM 010 76 66630	HYVINGE 010 76 66580
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590	KERVO 010 76 66550
TÖLÖ 010 76 66530	
ESBO	Samtalspris 0,0835 €/
ALBERGA 010 76 66610	samtal + 0,1209 €/min
ESBOVIKEN 010 76 66640	
HAGALUND 010 76 66570	

HOK-ELANTO **HOK-ELANTOS**
BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautaupalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

Piaf

Jag ångrar ingenting

PREMIÄR 14.9.2017

ÅBO
SVENSKA
TEATER

02 - 277 7377

Björn Vikström
Kärlekens mångfald
– Sexualitetens, parförhållandets och äktenskapets teologi

Hft. 31,90

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

**VI HAR ÖPPNAT NY
FÖRSTORAD SPIS- OCH
KAMIN UTSTÄLLNING VID
MINIMANI I VASA**

Skeppsgatan 13

**Öppen utställning
varje dag!**
Må - fre 8 - 22,
lö 8 - 21, sö 10 - 21

**Deko
kaminer!** *Välkommen!*

NUNNAUUNI VASA
050-411 2295
jan.fagerholm@kannustalo.fi
www.nunnauuni.com

*Vi betjänar er
på svenska!*

Hösterbidande i Härmä

Spasemester
149 € /2 dygn/pers.

Logi i dubbelrum, frukostar, 2 x buffelunch eller -middag, fri tillgång till spa och gym samt inträde till restaurangdanser.

Finland 100-semesterpaket
100 € /dygn/pers.

Logi i dubbelrum, frukost, Finland 100 -meny à la Härmä, fri tillgång till spa och gym samt inträde till restaurangdanser.
Gäller till 30.12.2017

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:
Ludvig Andersson 044 050 3020, **Jonny Åstrand** 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fi

PÅ TVÄREN MALIN AHO

Kampen om kylskåpsmagneten

Jag har haft som vana att köpa en kylskåpsmagnet som minne från olika platser jag besöker. Sedan vi blev två under samma tak har vi fortsatt med traditionen, men inte helt ut-

an komplikationer. Där jag tidigare kunde välja fritt efter eget tycke har jag nu tvingats kompromissa när det gäller stil och form.

Jag har funderat på olika lösningar på problemet. Ska vi köpa varsin magnet och riskera att kylskåpsdörren blir full dubbelt så fort? Eller ska

vi försöka hitta en magnet som faller båda eller i värsta fall ingendera i smaken?

Under första resan gick det bra, efter mycket övervägande fann vi en enkel svartvit magnet som vi båda var nöjda med. Under andra resan gick det inte lika bra. Jag var missnöjd med valet och då

bestämde vi oss för att välja varannan gång var.

Under den här sommarens resa var det inte jag som stod för valet och jag märkte hur nervositeten steg så fort vi kom in i souvenirbutiken. Min blick flackade utmed raderna av kylskåpsmagneter, den ena fulare än den andra.

Jag försökte enträget dra honom vidare till en annan butik, men det var för sent. Han hade bestämt sig.

Så där sitter den nu på vår kylskåpsdörr, den fula magneten som sägs vara målad för hand. Medan jag betraktar den strömmar minnen från resan tillbaka. Värmen,

skratten, utflykterna vi gjorde och den goda maten.

Och jag har ju vetat det hela tiden. Egentligen spelar det inte någon roll hur magneten ser ut, eller om vi överhuvudtaget köper någon. Det är minnena vi skapar tillsammans som betyder något.

TOMI TORNBERG i sin predikstol i Malax kyrka.

PREDIKAN. En vecka på förhand läser Ann-Mari Audas-Willman och Tomi Tornberg söndagens texter. Texterna får gro i det undermedvetna under bön och bli grund för söndagens predikan.

Predikan gror under veckan

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Att predika är bara en av prästens många arbetsuppgifter. Det finns många likheter i det sätt **Ann-Mari Audas-Willman** och **Tomi Tornberg**, kyrkoherdar i grannförsamlingarna Solf och Malax, förbereder sin predikan och vad de vill ha med i den. Men det finns också olikheter.

– All förberedelse inför högmässan sker i och under bön. En bön som jag för egen del upplever att slutar på knä vid altaret då högmässan börjar och definitivt på knä efter gudstjänsten, säger Audas-Willman.

Förberedelsen har börjat en vecka innan predikan ska hållas med att de läser den aktuella söndagens texter. Texterna stöder varandra och de bör sättas i sitt sammanhang.

– Texterna är vanligtvis välvalda och intressanta. Genom dem får jag en uppfattning av söndagens tema och vad jag ska säga från predikstolen, säger Tornberg.

Ibland växer predikan fram naturligt och lätt, men ibland kräver den mer kamp.

– Ibland är det självklart vad jag ska förmedla i predikan, säger Audas-Willman. Men ibland söker jag inspiration hos andra, som till exempel Bo Giertz vars utläggningar vanligtvis har tre punkter. Jag nämner inte punkterna, men jag inspireras av dem.

– Ibland är det svårt att få med evangeliet så att inte åhörarna blir förvirrade, säger Tornberg.

– Då läser jag vanligtvis andras kommentarer till texten för att se hur de har löst det. De gångerna är det viktigt att få med evangeliet så att inte åhörarna blir förvirrade, säger Tornberg.

Han tycker att det ofta är lättare att predika en vanlig söndag då de trogna och kyrkvana besökarna kommer.

– För mig är det en större utmaning att skriva predikan för helger då mer ovana kyrkobesökare kommer. Det känns som om jag då behöver satsa mer och förklara grundligare.

Han lånar också tankar av andra ibland.

– Det har hänt att jag lånat hela meningar. Självt har jag inget emot att någon lånar mina tankar, för jag är den som ofta lånar andras. Jag har vuxit upp med finska som hemspråk och jag upplever att jag inte kan uttrycka budskapet bättre än någon med säkrare svenska kan göra. När jag predikar på finska är det annorlunda.

Om han lånar andras tankar brukar han inte ange källan under predikan.

– Det stör helheten, säger han. Däremot stör inte källhänvisningen lika mycket i en skriven text.

Audas-Willman ser inget problem med att man lånar andras tankar.

– Jag tycker det är ett uttryck för att någon tänkt rätt då man förenar sig i tankarna. Jag har varit med om en gudstjänst där en prästkollega sagt att han predikar med Bo Giertz ord.

De sparar sina egna predikningar på datorn. Medan Tornberg ofta går tillbaka till sina egna predikningar gör Audas-Willman det inte.

– Jag försöker skriva nya predikningar varje gång, säger hon. Förhoppningsvis har jag fått nya tankar sedan jag predikade över ämnet senast.

– Jag börjar alltid med att tänka igenom texten. I ett senare skede av förberedelsen går jag till mitt arkiv. Under åren har jag skrivit två eller tre olika predikningar för varje söndag, säger Tornberg.

På lördag kväll knyter Ami Audas-Willman säcken och skriver ner sin predikan för nästa dag.

– Jag räknar med att jag sätter mellan fem och tio timmar på att förbereda min predikan.

Bägge skriver ner sin predikan ord för ord.

– Som präst har jag skrivit 99,5 procent av mina predikningar ord för ord. Men som politiker skrev jag aldrig mer än åtta till tio ord på en lapp när jag skulle hålla tal, säger Audas-Willman.

Även om de skrivit ord för ord läser de inte allt de skrivit.

Båda ser som sin nästa utmaning att börja tala mer fritt.

– Att tala fritt kan om möjligt kräva ännu mer förberedelse. De gånger jag gjort det har jag fått mycket tack. Jag skulle gärna predika fritt varje söndag, men jag har upptäckt att jag inte kan göra det från predikstolen. I så fall måste jag få röra på mig, säger Audas-Willman.

Tomi Tornberg har vuxit upp i ett laestadianskt sammanhang där predikanterna traditionellt inte skriver ner sin predikan.

– En laestadiansk predikan ska vara en timme lång. Vanligtvis ägnar predikanten tio minuter åt att förklara texten och så är resten en repris.

Hur lång ska då en predikan vara?

– Jag har lärt mig att predikan ska vara

åtta minuter. Under församlingspraktiken fick jag rådet att predika femton minuter i gudstjänst med nattvard och tjugo minuter utan nattvard. Jag tror jag brukar predika i tolv-tretton minuter, säger Audas-Willman.

– Jag tror inte man ska tala längre än två eller tre minuter om man vill man att åhörarna ska uppfatta allt man säger. Jag har hört biskop Huovinen hålla predikan på tre minuter, säger Tornberg.

Han predikar ändå längre än så.

– Det är ingen fara om någon börjar fundera på annat och missar något av det jag säger.

För Audas-Willman är den bästa responsen när folk säger sig ha hört något under predikan som hon inte sagt.

– Då får man räkna med att Gud talar till dem.

Bägge har erfarenheten av att vana kyrkbesökare protesterar om predikan är för kort.

– Det finns de som vill ha en bibelutläggning som predikan. Min utgångspunkt är vad texten vill säga oss idag. Predikan ska vara förankrad i Guds ord men den ska beröra moderna människor, säger Audas-Willman.

– Den får innehålla mänskliga tankar men de ska inte vara huvudsaken. Predikan ska peka på Kristus, säger Tornberg. Det är också viktigt att jag försöker leva mitt liv så att det inte strider mot det jag säger från predikstolen. Det lyckas ju inte alltid.

Han ser det som viktigt att ta upp aktuella händelser som berör människor, som till exempel knivdådet i Åbo.

– Det sägs att man ska ha Bibeln i ena handen och dagstidningen i den andra när man förbereder predikan. Det är svårt idag, när man uppdateras i nyhetsflödet under dagen. Prästens uppgift är heller inte att vara nyhetsförmedlare.

Anpassar du predikan till dem du talar för?

– Jag har lärt mig att man alltid ska tala till någon. Inte en speciell person utan till en grupp som sitter i kyrkan. De kan vara ungdomar eller anhöriga till någon som gått bort. Det har hänt sig att jag riktat mig till en grupp men fått positiv respons från någon helt annan. Det är roligt att höra, säger Tornberg.

Audas-Willman predikar inte för någon speciell.

– Det är klart att man färgas av sammanhanget och det är skönt att få predika för dem som förstår den andliga vokabulären. Men det goda med en liten församling är att jag känner guds-

”Predikan ska vara förankrad i Guds ord men den ska beröra moderna människor.”

Ann-Marie Audas-Willman

tjänstbesökarna. Det händer att jag anpassar min språkdräkt efter vem som sitter i kyrkan.

Tornberg är kluven till att namnet på den som håller söndagens gudstjänst ingår i den kyrkliga annonseringen.

– Risken är att folk börjar välja vem de går och lyssnar på. När man räknar med att den helige Ande är med under predikan är det ju Gud som ska ha äran. Audas-Willman är inne på samma spår.

– Jag reagerar då folk säger att de ska komma och lyssna på mig. Jag tycker inte predikan är en prestation eller ett konstnärligt verk som ska utvärderas.

Under sina år som präst har Audas-Willman predikat nästan varje söndag.

– Jag älskar att hålla gudstjänst och att predika. Det är fantastiskt fint.

Men ibland blir det inte som hon tänkt sig.

– För några veckor sedan höll jag det som jag trodde skulle bli min sista gudstjänst. Jag var trött efter ett konfirmationsläger och hade varit aderton timmar utan sömn. Men den gudstjänsten blev en av de bästa. Det var bara Guds nåd. Vi ska göra vårt bästa men det finns större saker än vår prestation.

KOMMENTAR JOHAN SANDBERG

Lär dig lite, tillämpa det ofta

Då jag var barn var min morfar lekmannapredikant. Jag minns bara att han talade länge.

Alla som hört en predikan har en högst subjektiv åsikt om hur en bra predikan ska vara. Men oftast är det ändå bara frågan om predikantens gåvor och predikans längd.

Min subjektiva åsikt är att en bra predikan ska vara Guds röst i mitt liv och att den ska dra mig närmare Jesus. Ibland vet jag inte ens vad predikanten sagt. Jag vet bara vad jag hört.

Under åren har jag hört åtskilliga predikningar. Men hur intressant och fängslande en predikan än är så kan jag inte ta till mig allt som sägs. Därför försöker jag följa rådet jag fått från en predikstol: ”Lär dig lite, tillämpa det ofta.”

I en församling höll man kyrkoherdeval och kandidaterna provpredikade. En församlingsmedlem sade efteråt: ”Honom kan jag inte rösta på. Han skällde ut mig under predikan.”

Jag tror att personen hade berörts av Gud under predikan. Därför tror jag också att röstens gick till fel person.

SKILSMÄSSA. När föräldrar skiljer sig måste de gräva fram all den mognad de har inom sig och till och med visa generositet. – Om man klarar av att lägga undan sina egna känslor och i första hand tänka på barnet ångrar man det inte efteråt, säger Heli Pruuki.

Barnet är alltid nr 1

TEXT & FOTO: **SOFIA TORVALDS**

ILLUSTRATION: **SANNA VIHANTO**

Varje år drabbas mellan 30 000 och 40 000 finländska barn av föräldrarnas skilsmässa. Alltför många av dem lever med föräldrar som inte kan byta ett ord med varandra utan att börja gräla, och i värsta fall löses vårdnadstvisten vid en rättegång. Men inte heller fredliga skilsmässor går spårlost förbi.

– En skilsmässa är alltid en kris och en sorg för barnen. Efter en skilsmässa har föräldrarna kanske ett behov av att säga: Barnen lider inte! De klarar sig så bra! Men barnen blir lätt snälla och oproblematiske för att trösta sina föräldrar. Om mamma eller pappa mår dåligt inser barnen snabbt att det inte finns rum för deras illamående, säger **Heli Pruuki**, som tillsammans med Jari Sinkkonen skrivit boken *Lapsi ja ero. Eväitä eteenpäin*.

Hon poängterar att bokens syfte inte är att skuldbelägga någon, snarare att peka på vägar framåt.

– Det är viktigt att komma ihåg att ingen av oss är felfri, och att det som gått snett ofta går att reparera senare.

Pruuki är doktor i teologi, paraterapeut och familjepsykoterapeut. I sitt arbete har hon märkt att det saknas facklitteratur och material som kan hjälpa barn att klara av föräldrarnas skilsmässa.

– Boken kan kännas diger för den som är i kris, och därför har vi sammanfattningar i slutet av varje kapitel – kanske man orkar igenom dem om man inte orkar med annat.

HELI PRUUKI säger att många som skiljer sig inte känner till att de kan få förlikningshjälp vid en skilsmässa. Det finns också ett webbformulär med vars hjälp föräldrarna kan göra avtal om barnets vård efter skilsmässan. FOTO: SOFIA TORVALDS

Hurdan är en "god skilsmässa" ur barnets synvinkel?

– Det bästa vore ju om man hade ett så gott diskussionsklimat med sin partner att man kunde sköta skilsmässan genom att tala om den, säger Pruuki.

Det viktigaste är att de vuxna klarar av att i första hand tänka på barnet och inte på sig själva.

– Om föräldrarna mitt i sin kris och sin sorg och sin besvikelse och sin känsla av att ha blivit sårade ändå kan lägga sin egen känsla åt sidan och se på vad som är bäst för barnet är det en god sak. Hur kan de bära sin vuxenroll med heder? Vi har alla en förmåga att förstöra, men vi kan försöka sköta också en skilsmässa så ansvarsfullt som möjligt.

Vänta, om det går

Det finns mycket forskning som tyder på att en skilsmässa är mycket destruktiv för ett litet barn. Grundtryggheten formas under de första levnadsåren.

– Då behöver man känna sig trygg, buren av bägge sina föräldrar. Men om det finns till exempel våld eller missbruk i familjen kan det vara bättre att skiljas. Man måste se på vad som är bättre med tanke på barnets trygghet.

Hon påpekar att de som jobbar med parterapi märker att småbarnsåren är mycket tunga för föräldrarna.

– Med skilsmässan försöker föräldrarna kanske lösa problem som har att göra med att livet är tungt av andra orsaker: för att man sover för lite eller för att barnen ställer så stora krav på en. Man tänker att det är förhållandet som är fel, fast det är själva situationen som är för svår. Någon har till och med sagt att det borde vara förbjudet att skilja sig innan barnen uppnått lekåldern. Då kan man se mer realistiskt på det.

Om det förekommer fysiskt våld,

svårt psykiskt våld, eller svårt missbruk i familjen är skilsmässa oftast det bästa alternativet för barnen, även om de är små.

– Det är inte bra för barn att växa upp med en förälder som är skrämmande, som betar sig konstigt och oförutsägbart.

Våga se smärtan

Det är alltid tungt för barnen att leva i ett hem där stämningen mellan föräldrarna är fientlig.

– Eftersom barnet förstas vill vara lojalt med bägge sina föräldrar, tro gott om båda, älska båda, är det hemskt om föräldrarna hatar varandra. Barnet är ju en del av båda två. Om mamma skäl-

ler på pappa eller tvärtom skäller de på sätt och vis på en del av barnet.

Men om allt varit ganska okej i familjen, åtminstone ur barnets synvinkel, är skilsmässan i allmänhet en svårare situation för barnen än föräldrarna kanske riktigt vill inse.

– Det viktiga är att föräldrarna inte förminskar barnets smärta, att de vågar se den. Man ska inte försöka låtsas att det är roligt att ha två hem.

I dag är det vanligt att barnen bor en vecka hos den ena föräldern och en vecka hos den andra. Det är ett krävande system, både för föräldrarna och barnen, påpekar Heli Pruuki.

– Då måste båda föräldrarna verkligen vara engagerade i barnets liv. I väl-

”Också en skilsmässa kan vara en process som leder till att barnet tänker: Jag har haft en svår fas i mitt liv, men jag har klarat av den.”

Heli Pruuki

dig få familjer sköter båda föräldrarna lika mycket om barnet ens före en skilsmässa. Det är ett system som gör att båda föräldrarna får egen tid, och om bägge två bär sitt ansvar kan det vara ett mycket fungerande system för dem. Men Jari Sinkkonen brukar säga att var och en av oss kan fundera på hur vi själva skulle känna det om vi bodde en vecka i ett hem och en vecka i ett annat.

Heli Pruuki poängterar att det inte finns patentlösningar, sådana som alltid fungerar fint. Familjen måste försöka hitta sina egna lösningar från fall till fall. Då föräldrarna delar jämnt på tiden med barnet är det viktigt att bägge föräldrarnas liv faktiskt kretsar kring

barnet – och att de till exempel förbinder sig vid att bo nära varandra för att underlätta barnets vardag.

– Barnet ska inte behöva komma ihåg varje klädesplagg, varje skolbok eller varje sak som behövs för något fritidsintresse. Det är föräldrarnas uppgift att hålla reda på dem. Det kräver ett moget föräldraskap, och en god diskussionskontakt mellan föräldrarna.

Var generös!

Författarna har valt att skriva ett helt kapitel om barnens och pappans relation efter skilsmässan. Det här därför att papporna kanske inte ens själva inser hur viktiga de är för barnen.

– Om pappan försvinner ur barnets

liv är det ett stort övergivande. Det påverkar barnet under resten av livet. Att förlora en förälder påverkar barnets grundtrygghet, men en frånvarande pappa påverkar också hur en flicka ser på sig själv. Är hon en kvinna som är värd att bli älskad, även om hennes livs viktigaste man försvann? För pojken är pappan en modell för hur en man fungerar. Då pojken blir en vuxen man och själv får barn kan problemen komma till ytan. Det händer ofta att man som vuxen på ett ganska blint sätt upprepar de trauman man själv blivit utsatt för.

Det allra, allra viktigaste vid en skilsmässa är att barnet inte blir övergivet. Ingen får skilja sig från barnet. Det är viktigt att föräldrarna klarar av att va-

BOKEN OM barn och skilsmässa innehåller många tips på hur barnet kan handskas med sin egen sorg och rädsla efter skilsmässan – till exempel genom att teckna, göra fotoalbum eller berätta om sina sorger för en liten docka eller ett mjukdjur.

ra generösa, även om de efteråt går till ett annat rum och gnisslar tänder för sig själva.

– Det handlar om att för barnets skull lägga sina egna känslor åt sidan för att barnet ska kunna må bättre i den situationen. Att man reder ut sina egna känslor någon annanstans än i barnets närhet är sådant man inte ångrar efteråt. Man ångrar aldrig att man lagt sitt barn i främsta rummet.

Sitt eget illamående ska den vuxna behandla i vuxensällskap, utom hörhåll för barnet.

– Det finns hjälp att få, och det är ansvarsfullt att be om hjälp. Man får vara ledsen, man får vara arg, och det är inte farligt om barnet märker av det ibland. Det viktigaste är att hela tiden förmedla att barnet kommer att tas omhand.

Det är också bra att minnas att även om det går snett ibland är det ingen katastrof. Det finns alltid tid att fatta nya och bättre beslut.

– Vi har alla något trauma från vår uppväxt, och ingen av oss kan skapa en perfekt barndom för våra barn. Det handlar om att vi ska lära oss stöda barnet så att barnet självt klarar av att handskas med svåra situationer. Att vara förälder handlar inte om att vi ska se till att barnet har ett liv utan svårigheter.

Hon menar att skilsmässan kan bli en berättelse som handlar om att det händer svåra saker i alla människors liv, men att de går att övervinna.

– Också en skilsmässa kan vara en process som leder till att barnet tänker: Jag har haft en svår fas i mitt liv, men jag har klarat av den.

Barnet mår bäst när det får känna att det får älska båda sina föräldrar.

– Det vore bra om barnet efter skilsmässan kunde tänka att vår familj hade det bra tillsammans, sedan kom skilsmässan, som var tung, och nu har vi det bra tillsammans igen, fast på ett annat sätt.

ELLIPS

Två år efter
skilsmässan

När två redaktörer vid Schildts & Söderströms för två år sedan lämnade S&S för det nygrundade Förlaget och tog en mängd författare med sig kändes det som en chock för mig som hörde till S&S författare. Så här skrev jag på Facebook den 8 oktober 2015: "Känslan: som ett barn som hört att föräldrarna ska skiljas. Visste nog att allt inte var helt bra, men ska pappa faktiskt flytta till ett nytt hem? Och ta ett syskon med sig?"

Nu har jag hunnit repa mig. Jag börjar rentav känna mig som en storsyster som tycker det är okej att bo på två ställen.

För det första är jag så himla glad över den explosion av böcker som ägt rum efter skilsmässan. Det är inte bara Schildts & Söderströms och Förlaget som introducerar både nya författare och läckra band, det finns också andra som levererar: Vilda förlag, Fontana Media, Litorale och många fler. Finns det tillräckligt många läsare och köpare? Kanske inte. Ändå är det viktigt att dessa böcker fått komma ut, åtminstone just nu.

Många hade aldrig fått chansen om Svenskfinland enbart hade ett stort förlag, de skulle ha gallrats bort och tystnat. Även om jag läst flera böcker av författare som kanske borde ha "fått mogna" tycker jag att det finns en poäng med att bli utgiven: att få recensioner där någon tar berättelsen på allvar, också recensioner där någon förväntar sig en utveckling.

Jag gillar att böcker blir lästa. Jag gillar att alla möjliga röster får rum. Jag gillar att en författare kan få sälja nångång, senare. Kanske det var värt en skilsmässa.

• SOFIA TORVALDS

Ett öde som vi inte

FILM. Den sandgrop i Karelen där över 1200 finländare avrättades i 1930-talets Sovjet har nått vita duken i form av Antti Tuuris storslagna berättelse om Jussi Ketola.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

När depressionen slog till i Amerika i slutet av 1920-talet åkte omkring 6 000 amerikafinländare till Sovjet i hopp om en bättre framtid. Den inhemska bioaktuella filmen *Ikitie* baserar sig på Antti Tuuris roman från 2012 med samma namn och behandlar amerikafinländarnas öde i 1930-talets sovjetiska Karelen.

Regissören Antti-Jussi "AJ" Annila var tveksam när producenten Ilkka Matila först tog kontakt.

– Men så började jag läsa Antti Tuuris bok och kunde inte sluta. Jag sträckläste den och kunde inte hindra tårarna från att trilla ner för kinderna när jag kom till slutet. Då ringde jag upp Ilkka och sa att jag är redo att göra allt för filmen, säger AJ Annila.

Producenten Ilkka Matila berättar att han var lika tagen av Tuuris bok, som är tredje delen i en trilogi.

– Startskottet för filmen var när jag sedan besökte Karelen och den vackra tallskogen Krasnyj Bor nära Petroskoj som blev över 1200 finländares gravplats 1937. De kom till Sovjet för att bygga en bättre värld, för att de trodde på frihet och jämlikhet, men deras liv slutade på botten av en sandgrop.

Först 1993 blev Krasnyj Bor en offentlig gravplats.

– Före det hade den varit en populär bärplockningsplats för invånarna i trakten.

De finländare som avrättades i Krasnyj Bor är bara en bråkdel av de miljoner människor som blev offer för Stalins förföljelser.

– Men i Finland har de varit en otrevlig sanning som vi tigit om. Jag ville göra den här filmen för att vi inte ska glömma dem, säger Ilkka Matila.

Pacifisten Ketola

Berättelsen kretsar kring pacifisten Jussi Ketola som återvänt från Amerika till Finland. Lapporörelsens män får ögonen på oliktänkaren Ketola och en natt kör några av dem in på familjens gård och för honom över den sovjetiska gränsen. I Sovjet anklagas Ketola oskyldigt för att vara amerikansk spion, vilket blir avgörande för hela hans framtid.

– Ketola är en man som inte väljer sida. I en värld som blir allt mer svartvit, där alla väljer sida hela tiden, är Ketolas berättelse viktig. Han försöker gå på mitten av vägen och tar parti för människan i stället för någon ideologi, säger

TOMMI KORPELA spelar den manliga huvudrollen i *Ikitie*. Här tillsammans med Irina Björklund. På nedre bilden till vänster Sidse Babett Knudsen som spelar den kvinnliga huvudrollen.

”Men i Finland har de varit en otrevlig sanning som vi tigit om. Jag ville göra den här filmen för att vi inte ska glömma dem.”

Ilkka Matila

regissören Antti-Jussi Annila.

För Annila är *Ikitie* inte en politisk film, utan en film om människor.

– Den är först och främst en berättelse om människor och familjer, om det hem som väntar på oss och som vi bygger om och om igen.

Det går inte att mista sig på hur nöjd

Annila är över slutresultatet.

– Det är ett fantastiskt projekt. Jag hoppas att människor hittar filmen, för det är en berättelse som förtjänar att berättas. Det kan hända att den här filmen är ett av de projekt jag lyckats bäst med under min karriär.

Historiska filmer som genre ligger

Instängda kvinnoliv

BOOK

Själarnas ö

Författare: Johanna Holmström
Förlag: Förlaget 2017

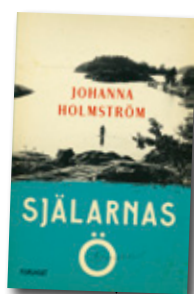
Johanna Holmströms nya roman *Själarnas ö* skildrar psykiatrisk vård under en tid när man inte i första hand vårdade patienterna för deras eget

bästa, utan för att resten av samhället skulle slippa vara i kontakt med dem. Diagnosen görs inte baserat på hur patienten mår, utan på hur hon agerar, på hur hon misslyckas med att uppföra sig som förväntat.

I boken möter vi först Kristina, som i ett tillstånd av trötthet och ensamhet dränkt sina två sovande barn i Aura å, och sedan El-

li, den unga kvinnan som gjort ett desperat flyktförsök undan de förväntningar som vill stänga in henne. Vid sidan av dem finns också Sigrid som är anställd på mentalsjukhuset långt ute i skärgården och vårdar både Kristina och Elli.

Johanna Holmströms språk lyser genom romanen. Som ett tryggt och på-

litligt ledljus för det läsaren genom hela berättelsen. Ofta flammar det upp extra starkt, som i den här beskrivningen av Ellis tankar under båtresan ut till ön: "Minnen är knivar. Hon samlar ihop dem och släpper dem i havet." Språket målar bilder, och allra bäst fungerar det i berättelsen om Kristina där Holmströms ord får Kristinas omgivning att trä-

da fram inför mina ögon och får mig att känna hur kölden och tröttheten kryper under skinnet.

Berättelsen om Kristina är bokens starkaste del, medan avsnittet om Elli snarare får *Själarnas ö* att tappa en del fart och bli både ytligare och mer splittrad i sitt fokus. Det är också i den här delen av boken som vi får följa vardagslivet på anstalten och som vi presenteras för en del av dåtidens idéer om människosyn och psyki-

atrisk vård. Det är intressant, men gör samtidigt berättelsen mer statisk.

Trots att den senare halvan av boken inte förmår ly-sa lika starkt som den första är *Själarnas ö* ändå en läs-värd skildring av begränsade kvinnoliv och av hur vi skapar gränser mellan det normala hos oss själv och det främmande hos de andra – utan att vilja erkänna att gränsen i själva verket kan vara härfin.

• ERIKA RÖNNGÅRD

får glömma

honom varmt om hjärtat.

– Jag tror själv att livet handlar om att vissa saker går i omlopp, upprepas. Om världen just nu känns som ett kaos hjälper det oss om vi förstår vad världen tidigare varit. Den som kan sin historia kan också förstå och påverka framtiden.

Borgen-skådis ringde upp

Det är den finska skådespelaren Tommi Korpela som ger liv åt bokens Jussi Ketola.

– Tommi blev filmens själ. Han medverkar i varje scen och bär filmen utan att vi ens märker att han gör det, säger Ilkka Matila.

Matila och Annila funderade länge på

vilken kvinnlig skådespelare som skulle kunna matcha Korpela. Skådespelaren skulle tala perfekt amerikansk engelska.

– Det löste sig på bästa sätt när den danska skådespelerskan Sidse Babett Knudsen agent tog kontakt med oss.

Sidse Babett Knudsen, i Finland kanske mest känd för sin roll som statsminister i den danska teveserien Borgen, hade fått nys om filmen. Hon hade berörts på djupet av Antti Tuuris roman och ville vara med i projektet.

– Det var ett av de första tecknen på att vi hade något bra i görningen.

IKITIE

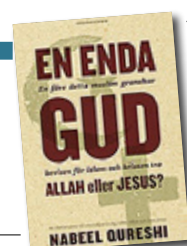
- **Har biopremiär** den 15 september.
- **Baserar sig** på en verklig historia.
- **Filmen är** en del av Finland 100-jubileumsåret.
- **I rollerna:** Tommi Korpela, Sidse Babett Knudsen, Ville Virtanen, Irina Björklund.

Synar bevisen för islam

BOK

En enda Gud
– Allah eller Jesus

Författare:
Nabeel Qureshi
Förlag: Credoakademien

frågorna. Trots att islam och kristendom har gemensamt DNA ser Qureshi ändå att det handlar om två

Nabeel Qureshi är läkare med pakistanska rötter, bosatt i USA. Han var en hängiven muslim och försökte bevisa att islam satt med sanningen. Han utmanades att jämföra de historiska bevisen för islam och kristendomen och ju mer han studerade desto mer rubbade det hans övertygelse. I augusti 2005 bekände han sin tro på Jesus. Numera är han föreläsare och kristen apologet. Han har skrivit tre böcker som kommit ut på svenska.

Det var med blandade känslor som jag började läsa Qureshis senaste bok *En enda Gud – Allah eller Jesus?* Hans första bok *Jag sökte Allah och fann Jesus* utkom på svenska 2015. Den sträckläste jag.

Jihad – brännande frågor utkom 2016 på svenska. Den håller jag fortfarande på med. Boken är inte dålig, men jag finner den bild som Qureshi målar upp så deprimerande. Framför det om hur blåögda vi västerlänningar är.

Nu frågade jag mig vilken typ av bok jag hade framför mig. Men jag behövde inte oro mig. Boken visade sig vara en ny bladvändare, där Qureshi tränger djupare in i temat för den första boken.

Boken är apologetisk och ger läsaren goda och intressanta argument för den kristna tron. Qureshi blundar inte för kritiska frågor som både islam och andra kristendomskritiker ställer. Han ger också goda svar på

helt olika arter. Den viktigaste skillnaden är vägen till paradiset: Inom islam är sharia vägen och inom kristendomen är vägen Jesus. Sharia är en samling lagar man ska följa för att behaga Allah.

Islams utgångspunkt är att Koranen inte förändrats, medan Bibeln förvanskats. Qureshi fann att det är precis tvärtom. Tjugo år efter Muhammeds död återkallade hans efterträdare kalifen Uthman alla koranmanuskript och brände dem. Sedan gav han ut enhetliga och officiella avskrifter. Fromma efterföljare av Muhammed motsatte sig detta, och än idag finns deras avvikande åsikter bevarade. Under kristendomens barndom fanns ingen central kontrollmyndighet som skulle ha kunnat kalla tillbaka alla bibelavskrifter. Qureshi har heller inte funnit något som skulle tyda på att så hade skett.

Det finns så många luckor i de historiska dokumenten om profeten och islam att forskare till och med ifrågasatt om Muhammed över huvudtaget existerat som historisk person. Muhammed kan ha varit en titel och profeten kan i själva verket ha hetat Ahmad.

Däremot fann Qureshi redan som muslim att de kristna grundsatserna – att Jesus dog på ett kors, uppstod från de döda och därmed bevisade att han var Gud – har en stark historisk förankring.

JOHAN SANDBERG

NABEEL QURESHI har skrivit en apologetisk bok om skillnader mellan islam och kristendom.

Nu är den här!

// Sorg är det tillstånd där helt vardagliga och vanliga saker får oväntad betydelse. Frågan Hur mår du? blir omöjlig att svara på med mindre än fem minuter av förklaringar.

Patrik Hagman

Patrik Hagman
Sorgens gåva är en vidgad blick

Patrik Hagman har upplevt flera stora förluster i sitt liv; han har mist sin far, sin sexåriga son och sin fru. I sin bok skriver Hagman om vad som händer i en människa när sorgen så påtagligt kliver in i ens liv. **Inb. 27,90**

PSALMVÄVEN SEPTEMBER

1	J	2	U	3	M		4	K	5	G	6	S		7	I	8	F	9	B		10	T	11	O		12	C	13	L	14	E	15	G	
16	K		17	U	18	M	19	N		20	S	21	G	22	L	23	E	24	N		25	I	26	F	27	S		28	B	29	H	30	S	
31	R	32	K	33	E	34	B	35	R	36	E	37	D		38	G	39	J	40	U		41	L	42	G	43	K	44	A	45	B			
46	C	47	H	48	S	49	N	50	J		51	I	52	K	53	R		54	S	55	U	56	H	57	S		58	F	59	P	60	A	61	I
62	E	63	G	64	S	65	P	66	E	67	D		68	M	69	R	70	S		71	F	72	P	73	I		74	O	75	A	76	I	77	H
78	B	79	E		80	F	81	H	82	P		83	N	84	C	85	I	86	S	87	M		88	D	89	T	90	K	91	M				
92	L	93	P		94	E	95	B	96	U	97	N	98	S		99	O		100	F	101	C	102	S	103	E	104	F						
105	H	106	N	107	B		108	L	109	D	110	J			111	I	112	H	113	U	114	A	115	S	116	P	117	G	118	R				

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Fobi eller trakt i Spanien
60 114 75 44

- B Något ditåt
95 45 9 78 28 34 107

- C Nerregnade
12 84 46 101

- D En var förskräcklig
109 88 37 67

- E Något gott
66 62 14 36 103 33 94 23 79

- F "Det är lättare att slåss för sina principer än att leva upp till dem"
80 100 26 104 8 58 71

- G Farlig last
5 117 15 63 42 21 38

- H Följer sensommar
112 29 47 105 56 77 81

- I Beskyddad
51 7 25 76 85 61 111 73

- J "Och det var inte sant, och det var inte sant"
1 39 50 110

- K Mäter tid
32 43 4 52 90 16

- L Avstickare
92 108 41 13 22

- M En typ av nätkommunikation
18 68 87 3 91

- N Kan kunglig person kallas
83 106 49 19 97 24

- O Lättjfull
74 99 11

- P Innehar tjänsteman
59 93 116 72 82 65

- R Del av marknaden
118 69 31 35 53

- S Blandning av blåbär och hallon
102 30 6 98 70 57 20 115 64 54 48 86 27

- T Mesopotamisk vattengud
10 89

- U Brie åt kråkfågel?
40 2 55 17 96 113

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A60, den andra A114 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 407, *O Jesus, styr min vandring* så, vers 3-4, som börjar med orden "Med livets kraft som är i dig". **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Ann-Cathrine Westerby**, Pärnäs, **Ulla Backas**, Kimito och **Isabella Gröning**, Mariehamn. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 3.10.2017.

Märk kuvertet "September-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken:

.....

Som börjar med orden:

.....

Namn & adress:

.....

.....

.....

UR EVANGELIET

”Jesus sade till honom: ’Stig upp, ta din bädd och gå.’ Genast blev mannen frisk och tog sin bädd och gick.”

Läs mera i Joh. 5:1–15.

OM HELGEN

God mot alla

Den här söndagen talar om tacksamhet och otacksamhet. Jesus gjorde gott framför allt mot dem som andra hade övergett. Av dem som han hjälpte var det inte alla som tackade honom och bekände sin tro på honom.

Andra stordes av att Jesus inte handlade så som de skulle ha önskat. Men han ville göra gott mot alla utan åtskillnad.

RUNT KNUTEN

”Sånggrupp och samvaro över en kopp kaffe och kör för daglediga.”

Terminsstart för Kaffe-kören fredag kl. 10.30 i Sibbo prästgård.

HOPPETS TORG
lördag 16.9 kl 11–15
Narinken

- Livemusik**
Program för barn
Gäster från Tanzania
- Pop-up caféer & streetfood**
- Lopptorg**
Handarbeten
Sylt och saft
Bakverk

Foto: Mikko Hattunen

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN FRED WILÉN

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Mycket vill ha mer

HANDEN PÅ hjärtat – hur ofta känner du inte avundsjuka över något som någon annan har? Det behöver inte ens alltid vara något materiellt, utan det kan handla om någons utseende, färdigheter eller till och med om så konstiga saker som tid. Det finns massor av saker som kan väcka avundsjukan i oss.

Varför är du inte nöjd med det du har? Varför är det så lätt att bli avundsjuk på det som grannen har?

Avundsjuka är kanske inte direkt motsatsen till tacksamhet, men den gör mycket dåligt bland oss människor. Otacksamhet brukar man ge som motsats till tacksamhet. Vad är lagom, hur långt ska man krypa på sina knän för att tacket ska vara bra nog?

Sedan finns ju den fulaste sidan av allt detta, när någon medvetet får en annan människa att stå i tacksamhetsskuld och utnyttjar detta för sitt eget intresse.

Det är ju helt underbart om den som kan hjälper en annan människa, men det här borde ske utan förväntan om en motprestation.

Kan du säga: ”Jag kommer gärna och hjälper dig med din flytt, men det betyder inte att du måste hjälpa mig när jag ska flytta. Mitt tack av dig är att vi gör något tillsammans.”

Jesus har gjort och gör en hel del för oss, så hur ska vi sköta den här biten med tacket? Texterna den här veckan talar om att det enda som han egentligen vill ha av oss som tack är att vi tror. Tror på honom och alla de löften han ger oss.

Och om vi fortsättningsvis håller den där handen på hjärtat så kan vi konstatera att vi har fått stora saker av Gud. Jämfört med livets gåva så känns en brödmaskin eller en södernresa ganska anspråkslös. Att få förlåtelse för våra fel känns som en mycket större gåva än att få 500 euro i skatteåterbäring. Erbjudandet om ett evigt liv efter detta känns ju helt ofattbart bra i förhållande till allt som du har i din ägo.

Och allt får du utan att du förtjänar det – helt gratis – kanske en orsak till tacksamhet?

■ FRED WILÉN

Fred Wilén är kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling, med valspråket ”Ordet roar”.

I dag funderar han över hur han kunde stanna upp och bara vara glad och tacksam över allt det fina som han har utan att spana efter nästa trofé.

Hans tips: Ge dig en stund med dig själv och ett papper. Skriv ner saker som du är tacksam och glad för. Spara listan och plocka fram den sådana dagar när allt verkar gå åt pipan.

#bönetwitter

”Tack Gud för att du ger mig oändligt många nya chanser trots att jag inte förtjänar det.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Fred Wilén.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 24:14–16

ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor. 9:6–15

EVANGELIUM
Joh. 5:1–15

Femtonde söndagen efter pingst.
Temat är ”tacksamhet”.

PSALMFÖRSLAG

287, 288, 876, 181.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Sötebrödsdagar är ett uttryck som används om en behaglig tillvaro. Ordet härstammar från äldre bibelöversättningar och syftar på det osyrade brödet högtid. Martin Luther var först med att använda *Süßes Brot*, sött bröd, i den tyska bibelöversättning som han fullbordade år 1534.

Det är lite oklart varför man talar om sött bröd i det här sammanhanget. En möjlig förklaring är att man uppfattat den söta smaken som en motsats till det syrade brödet.

Källa: Bevingat.

KALENDERN 15–21.9

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ**
Sö 17.9 kl. 10: GUDSTJÄNST i Emsalö kapell, Smeds, Tollander
KL. 12.15 OBSI: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Lindgård, Johanna Björkholm-Kallio, Söderström, Sixten Ekstrands gudstjänstgrupp, Anne-Maj Westerlund

■ **LAPTRÄSK**
Sö 17.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan, LS, JE
on 20.9 kl. 18–20: Karabastu i Prästis i Liljendal, Eskilomvägen 1
to 21.9 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos

■ **LILJENDAL**
Sö 17.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan, LS, JE
Sö 17.9 kl. 14: Högmässa i Andreaskapellet, Pernå frs
ti 19.8 kl. 10: Vuxen-barn i Mariagården, GN
on 20.9 kl. 18–20: Karabastu i Prästis
to 21.9 kl. 14: Andakt i Rosenkulla, SL, JE

■ **LOVISA**
Sö 17.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Blom, Birgit Grönqvist (metodistförs.), S af Hällström
Må 18.9 kl. 14.30: Bisagruppen i Vesperhemmet – Matt 26
Ti 19.9 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
Ti 19.9 kl. 13: Pensionärsföreningen i församlingssgården
To 21.9 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva
To 21.9 kl. 18: Psalmafton i Pernå kyrka, Gudstjänstkören övar kl. 17

■ **PERNÅ**
Fr 15.9:
– kl. 10–11.30 Café Mikael: i Mikaelstugan, Ingegerd Juntunen
Sö 17.9:
– kl. 10 Högmässa i kyrkan: Minna Sifvergrén, Marcus Kalliokoski
– kl. 14 Mässa i Andreaskapellet: Minna Sifvergrén, Marcus Kalliokoski
Må 18.9:
– kl. 13 Klubin goes Senior: Ingegerd Juntunen, Dan Krogars
On 21.9:
– kl. 18 Psalmafton i Pernå kyrka: Robert Lemberg, Minna Sifvergrén, Marcus Kalliokoski

■ **SIBBO**
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforssamling.fi
To 14.9 kl. 18.30: Gloria Dios, konsert i Sibbo kyrka. Med Borgå kammarkör, solister och instrumentaler. Eric-Olof Söderström, dirigent. Gospelmässa av Mossberg, Misa Criolla och Alfonsina y mar av Ramirez. Temaveckan Fri!
Fr 15.9 kl. 10.30: Kaffekören. Sånggrupp och samvaro över en kopp kaffe och kör för daglediga. Terminsstart. Prästgården. Mauriz Brunell.

Fr 15.9 kl. 20: Meditativ mässa i Sibbo kyrka. Församlingens medarbetare, Niklas Mansner. Tema-veckan Fri!

Lö 16.9 kl. 10: Barnens Kyrkrally. Lekfull löptävling vid Sibbo kyrka. Inledande andakt med rörelse-sånger. Diplom och pris till alla!
Lö 16.9 kl. 18.30: Lutherfest i församlingshemmet. Mat, musik, eldshow, medeltida dans m.m. Temaveckan Fri!

Sö 17.9 kl. 12: Folkvisemässa i Sibbo kyrka. Församlingens medarbetare, Niklas Mansner, Martina Brunell, Lotta Ahlbeck, gudstjänstgrupp. Temaveckan Fri!
On 20.9 kl. 13: Äldre i Söderkulla. Andakt, diskussion och sång. Terminsstart. Servicehuset Linda. Katja Korpi.

On 20.9 kl. 16: Hjälpedarutbildning i Källaren. Frisk, Lönnqvist. Första utbildningstillfället.

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 15.9 kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 17.9 15 söndagen efter pingst

kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Lindström, Laura Serell, Enlund. Kyrkkaffe.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Laura Serell, Enlund. Kammarkören Jubilate. Kyrkkaffe.

Må 18.9 kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
Ti 19.9

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Anne Hätönen.
kl. 13.30–14.30: Musikleik för 0–2 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

kl. 17.30: Andakt i Drumsö seniorhus. Repo-Rostedt
kl. 18: Tomasemässa i Johanneskyrkan. Maria Lindberg, Ulf Skogström, Anders Ekberg
Téstund efter mässan.

On 20.9 kl. 14–15.30: Diakonitrafiken i S:t Jacobs församlingssal. Salenius
kl. 14–15.30: Samtalsgruppen Sjötorpet, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Ollberg.
kl. 16–18.30: Family Fun i S:t Jacob. Lappalainen.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.

To 21.9 kl. 10: Pilgrimsvandring för småbarnsfamiljer. Dagklubben och musikleksgruppen deltar. Kvarnbergsbrinken 1. Repo-Rostedt, Henricson, Hollméus.

kl. 10.30: Passionärens terminsstart. Körövning i Folkhälsans Seniorhus, Mannerheivägen 97. Nya sångare välkomnas!
kl. 13.30–14.30: Musikleik för 1–5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 15.9 Rose-Maj Friman, Korsholm (repris från 13.2.2017) **Sö 17.9** 9.03 Ett ord om helgen **Må 18.9** Nya psalmer. Jan Hellberg, Karis (repris från 26.6.2017) **Ti 19.9** Helena Salenius, Helsingfors (repris från 1.9.2016) **Ons 20.9** Luisa Tast, Malax **To 21.9** Barbro Näse, Karis.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 15.9 Boris Salo, Jakobstad (repris från 9.3.2005) **Sö 17.9** Tacksamhet. Textläsare: Lotta Finskas och Ingmar Weckström. Producent: Mårten Wallendahl (repris från 28.8.2005) **Må 18.9** Philip Hällund, Kökar (repris från 21.2.2017) **Ti 19.9** Jockum Krokfors, Jakobstad **Ons 20.9** Catarina Olin, Sundom **To 21.9** Gabriel Grönroos, Sibbo.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 17.9. Friluftsgudstjänst från Muustrøparken i Straumen i Indrøy, Norge. Präst: Ottar Strand. Kantorer: Bjørn Bratsberg och Siv Anette Lorentzen.

VEGA

125. Hollmérus.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan. Böckerman.
Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.
Höstutfärd: till Tenala den 10 oktober. Vi stannar till vid Kalliolaakso slott i Bjärnä för kaffe & saltigt. Vi besöker Tenala kyrka tillsammans med guiden Tove Holmström som är vaktmästare i Ekenäsnejdens samfällighet. Vi besöker också "Villa Skarp", en diversehandel & café, som drivs av familjen Friman. Här finns också ysterier som är känt för den goda "Tenala osten". Vi äter i restaurang Bakfickan. Start från Kiasma kl. 10 med retur i Helsingfors senast kl. 19. Pris 25 €. Max 35 personer. Anmäl dig senast 22.9 till diakonissan Karin Salenius, 050 3800867 eller karin.salenius@evl.fi.

Smaka på retreat i S:t Jacob 30.9. kl. 10-18. Tema: Tryggheten hos Gud. En dagsretreat för dig som aldrig smakat på tystnadsretreat och för dig som redan fått smak på den med Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. Retreatdagen är kostnadsfri. Anmälningar senast fredag 22.9 till Maria Repo-Rostedt, 050-5773995 eller maria.repo-rostedt@evl.fi.
Församlingsretreat på Snoan: 13-15.10. En tyst retreat på retreatgården Snoan i Lappvi med temat "Att leva i kärleken". Kom och upplev en tyst gemenskap i Snoans vackra miljö! Under retreaten finns det också möjlighet att delta i bibelmeditationer, vägledning, tideböner och mässor. Retreatledare: Anna Maria Böckerman och Maria Repo-Rostedt. För Johannes församlings medlemmar kostar retreaten 70€. Den som vill kan åka med gemensam transport för 35€. Vi startar fredag kl. 16.15 från Johanneskyrkan och är tillbaka söndag ca kl. 17.30. Anmälningar senast onsdag 1.10 till Maria Repo-Rostedt, 050-5773995 eller maria.repo-rostedt@evl.fi.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har öppnat: må, ti, to, fr kl. 9-14.
Matteuskyrkan: är öppen ti, on, to, fr kl. 10-14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacafé är också öppet. Välkommen.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Lö 16.9 kl. 11.30: Konfirmation (L3), kollekt till ungdomsarbete.
Lö 16.9 kl. 14: konfirmation (L4), kollekt till ungdomsarbete.
Sö 17.9 kl. 10: högmässa, Stefan Forsén, Matteus kyrkokör, Ulla-Stina Henricson, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe i Olavussalen.
Ti 19.9: Musiklek för barn (0-4år). Kom med och sjung, dansa, spela och leka tillsammans. Vi träffas i grupper, enligt barnens ålder. Efter sångstunden umgås vi över en kopp kaffe. Deltagaravgiften är 30 euro per familj per termin. Mera info på hemsidan www.matteus.fi.
Ti 19.9 kl. 18.30: Matteus kyrkokör övar i Matteussalen. Mera info: Mimi Sundroos, 040-5840296.
On 20.9 kl. 15-18: Öppet hus för ungdomar.
On 20.9 kl. 15.30-17: VårTon (1 vän), Mimi Sundroos.
On 20.9 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.
To 21.9 kl. 12-14: stickklubben, Carita Riitakorpi.
Samtalslunch för seniorer:

Fr 22.9 kl. 12-14 i Matteussalen, 2 vän. Anmäl till Matteus församlingskansli, matteus.fors@evl.fi eller tfn 050-380 3933 senast 19.9 kl. 14. Lunchavgift 5€.
Höstpyssel: Lö 23.9 kl.10-13 i Matteuskyrkans övre våning.
Sorgegruppen i Helsingfors prosteri: start ti 31.10 kl. 17.30-19.30 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
Följande gånger 7.11, 14.11, 21.11 och 19.12.
• För dig som har mist en närstående eller saknar någon som avlidit
• Ledare diakonissan Carita Riitakorpi och pastor Juho Kankare.
• Deltagandet är kostnadsfritt
ANMÄLAN senast 17 oktober 2017 till diakonissan Carita Riitakorpi, tfn 09-23407328 eller 050-3803986, e-post: carita.riitakorpi@evl.fi

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Fre 15.9

kl. 10 Musiklek i Haga: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje fredag. Hagasalen, Vesperv. 12. Maria Gauffin, Ester Rudnäs.
kl. 17 Församlingshelgen Fokus: Start med buss från Vesperv. 12. En härlig gemenskapshelg ute på Korpirauha lägergård. Retur på söndag.
Sö 17.9
kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Kass, Hilli. Kyrkkaffe.
kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Kass, Hilli. Kyrkkaffe.
OBS! Puls-gudstjänst: Hålls på Korpirauha lägergård i samband med Församlingshelgen Fokus.
Må 18.9
kl. 10 Babyliv: För dig som just blivit förälder. Samtal, musik och fika. Varje måndag. Hagasalen, Vesperv. 12. Pia Lindholm, Ester Rudnäs
Ti 19.9
kl. 9 Morgonandakt: Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.
kl. 10 Musiklek i Malm: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje tisdag. Malms kyrkas församlingssal, Kommunalv. 1. Pia Lindholm
kl. 13 Dagscafé: Säsongsstart! Andakt, kaffe, samtal och program. Månsa kyrka, Skogsbäcksv. 15. Mera info ger diakonissan Bodil Sandell, tel. 09-2340 7227. Varannan tisdag. Varmt välkommen!
kl. 18 Lovsångsgruppen: Kör som medverkar under Förbön och Tack-kvällarna. Övning innan i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. För alla.
kl. 19 Förbön och Tack: Säsongsstart! De anrika förbönssandakterna i Munkshöjden fortsätter. Medverkande denna tisdag är Bengt Lassus, Stig-Olof Fernström, Peter Hilli. Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Barnpassning ordnas. Varannan tisdag. Välkommen med!
Ons 20.9
kl. 11 Familjecafé: Lunch, lek, samtal. Varje onsdag kl. 11-14, fritt och droppa in då du kan. Café Torpet, Köpingsv. 48. Ester Rudnäs
kl. 12.30 Vesperkören: Kör för alla. Varannan onsdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Peter Hilli
kl. 13.15 Petrus barnkör: Grupp 1 för barn i förskola - åk 2. Kören

övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagaenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda. Kom med och testa!
kl. 14.15 Petrus barnkör: Grupp 2 för barn i åk 3-5. Kören övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagaenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda. Kom med och testa!
kl. 19 Sång i Guds värld: Psalmkväll i Hagasalen, Vesperv. 12. Välkommen med! Kvällen leds av Peter Hilli
To 21.9
OBS! Ingen morgonbön. Lärjungaskolan Transform på öppningsdagar.
kl. 10 Öppet hus: Diakonissa anträffbar kl.10-11.30 på Café Torpet, Köpingsv. 48. Varannan torsdag.
kl. 18.30 Alpha: Alphastart på Café Torpet, Köpingsv. 48. Elva torsdagar med mat, föredrag och goda samtal. Ett tillfälle att utforska meningen med livet och tron på ett enkelt och givande sätt. Kursen är till för alla som inte brukar gå i kyrkan, oavsett ålder och livsåskådning och kostar inget. Välkommen med och testa! Mer info på www.petrusforsamling.net/alpha

kl. 18.30 Petrus vokalensemble: För dig som sjungit i kör tidigare. Varannan torsdag. Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Peter Hilli
Fre 22.9
kl. 10 Musiklek i Haga: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje fredag. Hagasalen, Vesperv. 12. Maria Gauffin, Ester Rudnäs
kl. 18 Ungdomssamling: Händ med i Petrus Youth! Massa spännande som händer under året. Vi träffas i Hagasalen, Vesperv. 12.
Övrigt
Fairtradebrunch: Lördag 23.9 kl.10 i Månsa kyrka, Skogsbäcksv. 15. Anmälan senast 21.9 till kansliet, tel 09-2340 7110. I samarbete med Finska missionssällskapet.
Skön lördagsbrunch: på Café Torpet! Petrus församlings café har nu öppet också varannan lördag. Ta vara på en ledig dag och kom in på en stämmingsfull brunch på Torpet. Nästa lördagsöppet hålls 23.9 kl. 10-14. Torpet hittar du på Köpingsv. 48.
Blomma-konferensen - konferens för kvinnor: Lördag 30.9 i Berghälls kyrka. Mera info hittas på www.puhkeakukkaan.fi eller via församlingspastor Elna Koivisto, elina.koivisto@evl.fi och tel. 050-5407573

HELSINGFORS PROSTERI

19.9 kl 18: Tomasmässa i Johanneskyrkan. Predikan av Maria Lindberg, liturg Ulf Skogström, musik Anders Ekberg, speaker Bo Ekman. Efteråt tēstund.
Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-to kl. 18-20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och dejourerar varje kväll kl. 20-23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Brevet besvaras inom en eller ett par dagar.
Kampens kapell: öppet vardagar 8-20 och veckoslut

samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 17.9. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 16.9 kl. 18: Helgsmålsbön - Musikandakt. Markku Heikinheimo, orgel.
Sö 17.9 kl. 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen-Yang. Konfirmandinskrivning efter högmässan.
On 20.9 kl. 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson.
To 21.9 kl. 10: Babyrytmik (0-1 år). Sussi Isaksson.
To 21.9 kl. 13.30: Musiklek (3-6 år). Sussi Isaksson.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 17.9: Esbo domkyrka kl. 10 (OBS tiden!)
Höst-Mattsmarknadens tvåspråkiga högmässa. Jäntti, Malmgren m.fl.
Karabacka kapell kl. 10. Rönnberg, Hätönen. Kyrkkaffe.
Hvitortos kapell kl. 10 mässan med små och stora tillsammans med familjeläget. Ahlbeck, Kronlund, Aitti-Lindberg.
Hagalunds kyrka kl. 14 konfirmation av Solvalla 2-skriftskolan. Ahlbeck, Hätönen, Kronlund, Sundqvist.
Höst-Mattsmarknad: Esbo domkyrka med omgivning 16-17.9. Handarbetsgruppen Symamsel-lerna medverkar med försäljning. Arr. Espoon tuomiokirkkoskr.
Från Orfeus till Psaltaren: Konsert i Esbo domkyrka to 14.9 kl. 18-20. Marianne Gustafsson-Burgmann, orgel. Sibeliusakademins dok-torskonsert. Fritt inträde.
Ungdomsmässa: Olars kyrka, svenska sidan, on 20.9 kl. 19. Kanckos, Hätönen, Sundqvist, Dannholm.
En ljusare vardag: Känns vardagen grå och tung? Längtar du efter ljusare nyanser i livets färgpalett? Kom med till vår samtalsgrupp i Olars kyrka, svenska sidan, Olarsbacken 4. Vi samlas över en kopp kaffe och pratar om allt mellan himmel och jord. Om det som gör livet glatt att leva, men även om det som känns tungt. Vi träffas varannan måndag med start 18.9 kl. 13-14.30. Följande träffar 2.10, 16.10, 30.10 och 13.11. Kom som du är och när det passar dig! Ingen förhandsanmälan behövs, välkommen! Mer info: diakon Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi
Samlingar för seniorer: Köklax kapell ti 19.9 kl. 13-14.30. Karabacka kapell to 21.9.

TAMMERFORS

Sö 17.9 kl 11: Gudstjänst i SvH, Sjukhuspräst Heimo Suonsivu predikar, Kim Rantala, Paula Siirén, kyrkkaffe
Ti 19.9 kl 10-12: Mammor, pappor och barn i SvH
Ti 19.9 kl 13.30-15.15: Tisdagsklubben i SvH
Ons 20.9 kl 13: Onsdagskaffe kl 13, Anna Arola berättar om "Mummomuskari"-projektet

VANDA

FR 15.9 kl. 18.30: Bröllopsnatten, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd. Mera info på hemsidan.
FR 15.9: Lästips: Kristendomens hjärta av Marcus J. Borg - Boken diskuteras senare i september (28.9 kl. 18 i Bagarstugan). Mera info på kommande och på hemsidan.
Sö 17.9 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, A. Ekberg
Sö 17.9 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell, M. Fagerudd, A. Ekberg
Må 18.9 kl. 13-17: Pysselcafé för barn i åk. 3-6, klubbtrymnet, Strömfårav. 13, Myrbacka
ON 20.9 kl. 9.30-12: Familjecafé i samarbete med Folkhälsan, klubbtrymnet, Strömfårav. 13, Myrbacka
kl. 18 Nordiska Pärlor: Konsert i Grankulla kyrka. Michael Süs-

smän, violin och Tor Erik Seime Pettersen, piano. Fritt inträde, programblad 10e till förmån för Finska Missionssällskapet. Plantera ett hoppets träd- var med och plantera skog i Tanzania!
Ti 19.9 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 15 Glad idag: tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.
On 20.9 kl. 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
To 21.9 kl. 9.30-10.30 Lovsångs- och förbönsgrupp: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Fr 15.9 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.
Fr 15.9 kl. 9.30-11.30: Eesti-Emme startar i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C.
Sö 17.9 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Ståhlberg, Joki.
Må 18.9 kl. 11.30-12.30: Diakoniosoppa måndagar och torsdagar på församlingshemmet, för mindre bemedlade.
Må 18.9 kl. 10-13: Måndagsgruppen träffas måndagar i sal 7 på församlingshemmet.
On 20.9 kl. 15-17: BC på Hörnan för barn i åk 7.
To 21.9 kl. 10-11: Knatterytmik i invånarparken Stubboet, Munkgränden 4.
To 21.9 kl. 15-17: Hörnan MC, för barn i åk 5-6 på Hörnan.
Fr 22.9 kl. 9-10: Morgongröt fredagar i Masaby kyrka.
Fr 22.9 kl. 9.30-11.30: Eesti-Emme i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C.
Fr 22.9 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan,
Kyrkoherdeämbetet öppet må-ti kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslatts-svenska.fi

TAMMERFORS

Sö 17.9 kl 11: Gudstjänst i SvH, Sjukhuspräst Heimo Suonsivu predikar, Kim Rantala, Paula Siirén, kyrkkaffe
Ti 19.9 kl 10-12: Mammor, pappor och barn i SvH
Ti 19.9 kl 13.30-15.15: Tisdagsklubben i SvH
Ons 20.9 kl 13: Onsdagskaffe kl 13, Anna Arola berättar om "Mummomuskari"-projektet

VANDA

FR 15.9 kl. 18.30: Bröllopsnatten, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd. Mera info på hemsidan.
FR 15.9: Lästips: Kristendomens hjärta av Marcus J. Borg - Boken diskuteras senare i september (28.9 kl. 18 i Bagarstugan). Mera info på kommande och på hemsidan.
Sö 17.9 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, A. Ekberg
Sö 17.9 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell, M. Fagerudd, A. Ekberg
Må 18.9 kl. 13-17: Pysselcafé för barn i åk. 3-6, klubbtrymnet, Strömfårav. 13, Myrbacka
ON 20.9 kl. 9.30-12: Familjecafé i samarbete med Folkhälsan, klubbtrymnet, Strömfårav. 13, Myrbacka

ON 20.9 kl. 13-17: Pysselcafé för barn i åk. 3-6, klubbtrymnet, Strömfårav. 13, Myrbacka
ON 20.9 kl. 14-15.30: Dickursbykretsen i Folkhälsanhuset
ON 20.9 kl. 18-21: Sällskaps- och brädspelskväll, församlingens utrymme, Vallmov. 5 A 2 vän.
ON 20.9 kl. 18.15-19.45: Tystnadskväll, till kropp och själ med HHN i Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell. Ta gärna med eget underlag. A. Paavola, H. Hallenberg.
TO 21.9 kl. 9.30-10.00: Sångstund för barn, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell, A. Ekberg
LÖ 23.9 kl. 10-14: Skörde- och museidag, Lantbruksmuseet, Nybackagr. 2, Vanda. Vid Vanda svenska församlings basarbord säljs handarbeten och matvaror till förmån för missionsarbete.
LÖ 23.9 kl. 14: Fredspromenad arrangeras av Vanda svenska församling, Rekola församling och Alshifa-moskén (Björkby). Vi samlas på Björktoget (innergården vid köpcentret). Mera info på nätet. Välkommen med!

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 17.9:
-kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Cleve, Storbacka.
-kl. 12 Högmässa: Tenala kyrka. Cleve, Storbacka.
-kl. 18 Kvällsmässa: Snappertuna. Cleve, Burgmann.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 17.9:
- kl. 10.00 Högmässa: i Ingå kyrka. Hellsten, Nygård.
Må 18.9:
kl 16.00-20.00 Öppet hus: i ungdomshuset. Ahlfors.
kl 18.30 Bibelgruppen: i Prästgården. Hellsten.
Ti 19.9:
- kl 18.00 Församlingskväll: i Degerby Rosenberg. Taipalus.
- kl 18.00 Informations- och anmälningstillfälle för den svenska skriftskolan: i Ingå kyrka. Hellsten, Ahlfors.
Ons 20.9:
- kl 12.15 Tvåspråkig miniklubb för tvååringar: i församlingshemmet källarvåning. Högrström.
- kl 14.00 Syföreningen: i Prästgården. Björklöf.
- kl 15.30-19.30 Öppet hus: i ungdomshuset. Ahlfors.
To 21.9:
- kl 11.30 Familjecafé i församlingshemmet källarvåning. Ek-lund.

KARIS-POJO

Kvällsmässa, To 14.9: kl. 19 med Taizé-sånger i Svartå kyrka.
Högmässor, Sö 17.9: kl. 10 i S:ta Katarina kyrka, Karis. kl. 12 i S:ta Maria kyrka, Pojo.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Kör på måndagar: kl 18-19.30 i Virkby kyrka. Ledare Sanni Kronqvist tel 0503822491, anmäl dig gärna på förhand. Det ryms ännu sångare till blandkören.
Sö 17.9: gudstjänstbesök till Ekenäs kyrka. Högmässan börjar kl 10.00, obs, fel tid i förra tidningen. Om du behöver skjuts, anmäl

VASA FAMILJER

Familjekvällar med program och mat för alla

Vasa svenska församling gör i höst en satsning på barnfamiljer i form av tre stycken familjekvällar. Drivande motor bakom satsningen är ungdomsarbetsledare **Piritta Pitkämä-ki Ihatsu**.

Det ordnas program för

småbarn, barn i skolåldern och vuxna. Kvällarna passar också bra för ensamstående föräldrar eller vuxna utan barn. Kvällarna avslutas med gröt och smörgås.

– Det går jättebra att ta med tandborsten och göra kvällsrutinerna med bar-

nen här. Då är barnen klara för sängen när familjerna kommer hem, tipsar Pitkämä-ki Ihatsu.

Familjekvällarna hålls klockan 18–20 i Sundom prästgård 21.9 och 16.11 och i Dragnäsbackens kyrka 23.11. Kvällarna är avgiftsfria men

man kan betala en frivillig avgift för kvällsmaten. In-samlade medel tillfaller församlingens missionsprojekt.

I november i Sundom blir det sång för hela familjen och i Dragnäsback får vuxna samtala med **Ann-So-fi Carlsson** som berättar om sin bok *Inget har hänt*.

dig till Raimo Kuismanen, 044 3284357, raimo.kuismanen@evl.fi senast 15.9. Bussen startar kl 8.45 från Lojo kyrkplan, sedan mot Virkby och Ekenäs.

Ti 19.9. kl 18: i Virkby kyrka te-makväll. Att möta olika religioner. Inledning, diskussion, kvällste. Raimo Kuismanen.

Obs: Taxinummern har ändrat, fel i programmet. Kyrktaxi och taxi till svenska kretsen Jaana Juslén-Turunen Tilauslikenne Lohja Oy p. 044 0432 684

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingssamling: **Sö 17.9. kl. 10:** Högmässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Ollila.

On 20.9. kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling: **Sö 17.9. kl. 16:** Luther i vår psalmbok. Vi sjunger luthersalmer jubileumsåret till ära i Nagu kyrka för att fira lutheräret. Birgitta Sarelin vid orgeln och Ami Taulio som konferencier.

Korpo kapellförsamling: **Sö 17.9. kl. 11:** Gudstjänst i Korpo kyrka, Kallström, Granlund.

Houtsjär kapellförsamling: **Sö 17.9. kl. 11:** Ingen gudstjänst i Houtsjär denna vecka.

Injö kapellförsamling: **Sö 17.9. kl. 11:** Ingen gudstjänst i Injö denna vecka.

ÅBO

16.9. kl. 15: Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia

Sö 17.9. kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Mia Bäckers propredikan. Danielsson, Lempa.

Åbo svenska kyrkokör medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe

– kl 14: Gudstjänst, Hemmet. Mullo, Lempa

må. 18.9. kl. 14: Missionskretsen, Aurelia

ons. 20.9. kl. 10: Familjecafé, Papinholma församlingshem

– kl 12: Frukostklubben, Suomalainen Pohja

– kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia

– kl 18: Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia

to. 21.9. kl. 9-11.30: Familjecafé, Aurelia

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Tacksägelsedagen 17.9. kl. 12: Högmässa kl 12

Ingemar Johansson och Carl-Micael Dan

JOMALA

Sö 17.09. kl. 11.00: Högmässa S äng, F Erlansson, A Karlsson

Må 18.09. kl. 19.00: Samtalsgrupp för kvinnor A-L Biström

To 21.09. kl. 12.00: Sopplunch i Olofs-gården

MARIEHAMN

LÖ 16.09. kl. 18.00: Musikafon i S:t Görans, Sofia/Högalids ungdomskör från Stockholm.

SÖ 17.09. kl. 11.00: Högmässa kl. 11.00 i S:t Görans, G S, A. L.

TO 21.09. kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans, G S, J. D.

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 17.9. kl. 11.00: Gudstjänst i Vårdö kyrka. Maria Sjölund, Pipsa Juslin.

Måndag 18.9. kl. 18.00: Pysselkväll för familjer i Sunds församlingshem. Avslutas kl. 19.30 med andakt och kvällste. Kati Juntunen.

http://sund-wardoforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 14.9.19.00: Kyrkokörsövning i Församlingshemmet.

Sö 17.9.11.00: Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.

Ti 19.9.10.00: Föräldra-barn-gruppen i Församlingshemmet.

To 21.9: Kyrkokörsövning i Församlingshemmet.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling fi

LÖ 16.9. kl 19: Minns du sängen? Strängband och allsång med Nanna Rosengård m.fl i Kstads förs.hem. Kaffeservering och kollekt till förmån för mänskohandelsoffer.

SÖ 17.9. kl 10: Högmässa i Lfjårds kyrka, Gunilla Teir och Raili Bergqvist

SÖ 17.9. kl 12: Gudstjänst i Kstads förs.hem, Norrback, Bergqvist. Efteråt inskrivning till skriftskola. Konfirmander och föräldrar inbjudes speciellt. Servering

SÖ 17.9. kl 18: Lovsångsmässa i Sideby, Norrback, lovsångsgruppen

Ti 19.9. kl 19: Bibelstudium i Kstads förs.hem startar. Nya välkomna!

ON 20.9. kl 11.15: Pensionärsamling i Kstads förs.hem

TO 21.9. kl 19: Lappfjärds och Kristinestads kyrkokörer övar i Kstads förs.hem. Körearnas ordinarie övn. inleds enl följande:

TO 5.10. kl 19: Lappfjärds kyrkokör i Lfjårds förs.hem

TO 5.10. kl 19: Kristinestads kyrkokör i Kstads förs.hem

FR 29.9. kl 19: Pärbandet i Kstads förs.hem, "En vän för livet". Nattdagsmässa kl 21, Engström. Anmäl senast 26.6 till Anna-Lisa Nilsson 040-5277611

NÄRPES

www.narpeforsamling.fi

Närpes

To 14.9. kl 13: Diakonisynter börjar i Seniorhuset (observera platsen), Örn, Wallin.

To 14.9. kl 19: S:ta Maria församlingsskär. Övningarna inleds i Närpes församlingshem. S.Lindén.

Lö 16.9. kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén, orgel.

Sö 17.9. kl 12: Gudstjänst i Frank Mangs Centers kapell. Joel Snickars pred., G.Lindén.

Sö 17.9. kl 18: Viskonsert i Rangby by-kyrka, Börje Särs, Martin Holm, diktläsning Gudrun Särs.

Må 18.9. kl 18: Inspirationskväll på Närpes församlingshem för alla intresserade av frivilligarbete. Servering.

Ti 19.9. kl 13: Bokkalas i Närpes församlingshem. Fontana Media och Församlingförbundet.

Försäljning kl 13-18, kaffeservering kl 17-18, festprogram kl 18.

On 20.9. kl 12: Missionsstugan startar vid Luthergården.

To 21.9. kl 18: Kvällspredikan i Böle by-stuga. Vikström.

Övermark

Sö 17.9. kl 10: Högmässa i Övermark kyrka, skriftskoleanmälan. Sundqvist, G.Lindén, Sjölander.

Pörtom

To 14.9. kl 19: Pörtomkören. Övningarna inleds i Pörtom församlingshem. G.Lindén.

Sö 17.9. kl 18: Högmässa i Pörtom kyrka, skriftskoleanmälan. Sundqvist, G.Lindén, Sjölander.

Må 18.9. kl 14.45: Junior för åk 3-6 startar i Pörtom församlingshem. Lillemor Enlund.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Lö 16.9. kl. 14: Skärgårdsandakt, Björklund, Brunell.

Sö 17.9. kl. 14: Högmässa, Björklund, Brunell.

Må 18.9. kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet, Norrgård.

Må 18.9. kl. 13: Minior i församlingshemmet, Norrgård.

Må 18.9. kl. 15: Junior i församlingshemmet, Norrgård.

Må 18.9. kl. 15: Talko för att rätta upp gravstenar på begravningsplan.

KORSHOLM

Musikskolan: inleder sin verksamhet.

To 14.9. kl. 19.00: Diakonimottagningen: stängd.

Fre 15.9. kl. 18.00: Skriftskoleanmälan: på www.korsholmsvenskafoersamling.fi senast 15.9.

Lö 16.9. kl 17-20 Psalmmaraton: i Korsholms kyrka. Vi sjunger igenom Psalmbokstillägget, psalmerna 800-947. Vi börjar

lördag o fortsätter söndag vid massan i Korsholms kyrka med avslutning vid kyrkkaffet. Välkommen!

Sö 17.9. kl 10 Psalmmässa: i kyrkan, Särs, Lindblom, Westerlund och Nordqvist-Källström, kyrkkaffe o allsång i sock-enstugan.

Ti 19.9. kl 13-15 Pensionärskrets: i Helsingby pensionärsh.

kl 14-16 Karträffen: i Smedsby församl.gård.

Ons 20.9. kl 13-15 Pensionärskrets: i Veikars pensionärsh.

To 21.9. kl 13-15 Fest för 80- och 85-åringar: i församlingshemmet. Obs! Denna vecka sista anmälningsdag, fredag 15.9.

Fre 22.9. kl 9.30-11.30 Terminsstart för församlingens alla Öppna Familjegrupper: i Smedsby församl.gård. Karperö, Tölby o. Smedsby familjegrupper deltar, kom o åk Lilliputti-tåget! Kaffe med dopp, 2€/familj. I samarb. med fi. församl.

Må 25.9. kl 13-15 Missionssyfoereningen: har start-hem startar. Nya välkomna!

ON 20.9. kl 11.15: Pensionärsamling i Kstads förs.hem

TO 21.9. kl 19: Lappfjärds och Kristinestads kyrkokörer övar i Kstads förs.hem. Körearnas ordinarie övn. inleds enl följande:

TO 5.10. kl 19: Lappfjärds kyrkokör i Lfjårds förs.hem

TO 5.10. kl 19: Kristinestads kyrkokör i Kstads förs.hem

FR 29.9. kl 19: Pärbandet i Kstads förs.hem, "En vän för livet". Nattdagsmässa kl 21, Engström. Anmäl senast 26.6 till Anna-Lisa Nilsson 040-5277611

KVEVLAX

Sö 17.9. kl 10: Gudstjänst, Kontunen, Lithén.

Må 18.9. kl 9: Ekumenisk bön i Elimkyrkan, samlingen hålls varje måndag.

On 20.9. kl 18: Kvällssyfoerening i drängstugan

To 21.9. kl 9.15: Karakaffe i drängstugan.

MALAX

To 14.9. kl. 17.45: Trallarna, startar körövningarna kl 17.45-18.30 i KH. Kaffe 18.30. Välkommen med!

TO 14.9. kl. 19: Kyrkokören, startar körövningarna kl 19-20.30 i KH. Kaffe från 18.30. Välkommen med!

LÖ 16.9. kl. 16: Skriftskolan 2017:s åter-träff i Socken, fortsätter med

LÖ 16.9. kl. 18: "Kom som du är" - kvällsgudstjänst i KH. Servering.

SÖ 17.9. kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norr-back, Kjell Lolax.

PETALAX

Högmässa: sö 17.9. kl. 11. Björklund, Brunell.

Minior startar: ti 19.9. kl. 13 i prästgården. Norrgård.

Missionssyfoereningen startar: on 20.9. kl. 13 i församlingshemmet.

Familjeklubben startar: to 21.9. kl. 10 i prästgården. Norrgård.

Andakt: to 21.9. kl. 13 i Westerhemmet modul A. Kl. 14 i Pensionärshemmet samlingssal.

Junior startar: to 21.9. kl. 15 i prästgården. Norrgård.

Skriftskolinskrivning: i samband med familjemässan sö 1.10. kl. 11 i kyrkan. Efteråt information till konfirmander och föräldrar i församlingshemmet. Björklund, Brunell.

REPLIT

Sö 17.9. kl. 10: Högmässa i Replot. Kaski, Sten.

SOLF

Sö 17.9. kl. 10: Gudstjänst, Audas-Will-man, Lång. Söndagsskola.

On 20.9. kl. 13: Missionsvännerna

VASA

FRESFALDIGHETSKYRKAN

Musik o Lyrik: to 14.9. kl 19 Annabella Wargh o Kalevi Kiviniemi. Andakt Brunell. Programblad 5€.

Tvåspråkig högmässa: sö kl 13 Brunell, Storbäck, Andersson.

Morgonbön: to 21.9. kl 9 Lundström, Andersson.

Tvåspråkig veteranmässa: to 21.9. kl 12. Biskop Björn Vikström, Tor-Erik Store, Juhani Niemistö, Dan Andersson, Lot-takören, dir. Katariina Korkman.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm.

Tysk gudstjänst: ons 20.9. kl 19 Hans-Christian Beutel. Kyrkkaffe.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA

Stilla mässa: sö kl 18 Siv Jern, Ulla Som-mardahl, Fanny Sommar Dahl, Lund-ström. Kyrkkaffe.

SUNDOM KYRKA

Högmässa: sö kl 10 med drop-in frukost fr. kl 9. Lindblom, Andersson.

ESSE

To 14.9. kl. 18: Ungdomskören inleder terminen i Achreniusalen.

Fr 15.9. kl. 15: Pensionärsångarna i Es-sehemmet.

Sö 17.9. kl. 10: Högmässa i kyrkan.

PEDERSÖRE PROSTERI

Textlåsare Jonas Forsblom, dörrvärdar Bäckby-Värnum-Humla.

– kl. 10: Söndagsskolstart i förs.hem. och Ytteresse bönehus.

– kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.

– kl. 18.30: Sångstund i kyrkan, David Ahlvik m.fl.

Må 18.9. kl. 14: Syfoereningen i Essehemmet.

Ti 19.9. kl. 19: Symöte i Ytteresse bönehus.

On 20.9. kl. 12: Lunch för daglediga i förs.hem. Gunhild Berger "Läkande berättelser". Anm. senast fr. 15.9 till 0403100458.

JAKOBSTAD

FR 15.9. kl. 19.00: In da house i Församlingssyfoerening ungd.utr., Esselström.

SÖ 17.9. kl. 10.00: Skutnäs söndagsskola terminsstart.

SÖ 17.9. kl. 10.30: Söndagsskola med små och stora i Församlingssyfoerening. Gemensam lunch.

SÖ 17.9. kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Krokfors, Wester.

SÖ 17.9. kl. 17.00: Fokus i Församlingssyfoerening. "Min svaghet - Guds möjlighet!", Björk, Lavi Ost.

Må 18.9. kl. 13.30: Sjömanskyrkokretsen i Församlingssyfoerening, Helena Smeds.

Må 18.9. kl. 18.00: Samtalsgruppsamling. Är du intresserad av att vara med i en samtals-, böne- och/eller bibelgrupp? Nya grupper bildas. Kom för att ta del av info eller ring Boris Salo 0403100413.

Ti 19.9. kl. 11.00-13.00: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 20.9. kl. 13.30: Kyrkostrands missionsyfoerening i Kyrkostrands förs.hem., Turpeinen.

ON 20.9. kl. 17.30: Kyrkvårdsträff i Församlingssyfoerening. Nya välkomna med!

ON 20.9. kl. 18.00: U-klubben i Vestanlidgården. Gäst: Helena Smeds.

ON 20.9. kl. 19.00: Männens samtalsgrupp i Bonäs församlingssyfoerening, Charles Isaksson.

TO 21.9. kl. 13.00-18.00: Fontana Media bok- och materialförsäljning i Församlingssyfoerening.

TO 21.9. kl. 18.00-20.00: "Ja, visst ska vi leva!" Festkväll med Fontana Media i Församlingssyfoerening, Kyrkpressens chefredaktör May Wikström, Församlingssyfoereningens verksamhetsledare Kalle Sällström, Åstrand, Wester.

TO 21.9. kl. 18.00: SLEF:s missionsafton i Församlingssyfoerening, Magnus Dahlbacka.

KRONOBY

To 14.9. kl. 9: startar dagklubben - kl 19 startar kyrkokören

Fre 15.9. kl. 13: startar barnkören - kl. 17.30 Sportdax i idrottshallen.

Sö 17.9. kl. 10.00: Högmässa. Niklas Wallis, Victoria Sundelin. Torgare-Spikas-Harabacka läslag.

Ti 19.9. kl. 18.30: start för Finska vänskretsen i lilla salen.

To 21.9. kl. 18.30: Kvinnogrupper i Mer-järv byahem. Gäst Kristina Klingenberg.

LARSMO

To 14.9. kl. 18.30 Kvinnocafé: i Holm bönehus. Tema: Tacksamhet - välsignelse. Benita Östman, Victoria Asplund m.fl. medverkar. Varmt välkomna.

Sö 17.9. kl. 10.00: Högmässa. Niklas Wallis, Victoria Sundelin. Torgare-Spikas-Harabacka läslag.

Ti 19.9. kl. 18.30: start för Finska vänskretsen i lilla salen.

To 21.9. kl. 18.30: Kvinnogrupper i Mer-järv byahem. Gäst Kristina Klingenberg.

NEDERVETIL

TO 14.9. kl. 14.00: Andakt i Sandbacka Vårdcenter, Smedjebacka, Dalhem.

FR 15.9. kl. 13.00: Andakt i pensionärshemmet.

SÖ 17.9. kl. 12.00: Finsk mässa, Wallis, Smedjebacka.

SÖ 17.9. kl. 18.00: Gemenskapskväll i fh. Tal av Olle Rosenqvist, bilder från Nepal, sång och vittnesbörd av Eivor och Nisse Johansson.

Må 18.9. kl. 17.30: Minior för åk 1-3 startar i fh.

Må 18.9. kl. 19.00: Bön i fh, fortsätter varannan vecka.

Ti 19.9. kl. 17.30: Öppet hus för åk 4-6 startar i fh.

ON 20.9. kl. 13.00: Symöte startar i fh.

TO 21.9. kl. 19.00: Inspirationskväll i fh med tema "Att bygga Guds rike idag", Albert Häggblom. Smågrupper och frivilliga medarbetare inbjuds särskilt.

Barnkören Kungens Ungar: startar lö 23.9. kl. 10.00 - 11.30 i Gillestugan, nya sångare anmäles till: jenny.pulkkinen@gmail.com

NYKARLEBY GEMENSAMT

Ti 19.9. Ny projektkör: fh, ungdomar o äldre välkomna!

CENTRUM

Sö 17.9. kl 10 Gudstjänst: Sandvik, Hellman

Må 18.9. kl 18 Kenyamissionen: fh, sångafon, Bengt Forsblom

Ti 18.30 Bibelsits: fh, fd "Bibel, samtal o bön", Edman. Obs. tiden!

To 19.9. Kvällsmässa: kyrkan, sedan församlingssyfoerening i fh

Fr 22.9. kl 19 Lovsång o förbön: fh, Bosse Alvin

MUNSALA

Fr 13.30 Nattdagsandakt: pensionärshemmet, Sundstén, Roos

Sö 17.9. kl 12 Gudstjänst: Sundstén, Lönnqvist, efteråt 75-årsfest i fh

JEPPO

Sö 17.9. kl 10 Finsk högmässa: kyrkan, Edman, Lönnqvist

Ti 18.30 Bibelsits: fh

To 17.9. kl 13 Missionssyfoerening: bönehuset, varje torsdag

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Fr 15.9. kl 14: Andakt i Pedersheim, Purmo församling

Fr 15.9. kl 20: Night Café i Kyrkhemmet i Bennäs

Lö 16.9. kl 19: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Kristian Gåddnäs, Roger Pounu, tolkning

Sö 17.9. kl 10: Gudstjänst i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, Pandey

Sö 17.9. kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Torvald Hjulfors, Roger Pounu, tolkning

On 20.9. kl 9: Kara kafe i Hedbo senior-boende startar, varannan vecka

Må 18.9. kl 13: Symöte i Forsby bykyrka

Söndagsskolorna: startar 17.9. kl 10 Lepplax bykyrka, 10.30 Forsby bykyrka, 11 Flynnängens bönehus. (Fredagsskola för åk 5-7 start 15.9. kl 18 i Lepplax bykyrka och Flynnängens bönehus)

Häftsklubbar: (åk 1-4) startar vecka 38, se pedersoreforsamling.fi om tider och platser

Missionsstugan: Inkomster september till människor drabbade av översvämningar i Sydostasien samt orkanerna i Karibien vid Kyrkans Utlandshjälp.

PURMO

To 14.9. kl. 19.30: Jubileumskören övar i kyrkhemmet, Johansson.

Sö 17.9. kl. 10: Högmässa i kyrkan, Sandström, Granvik, Daniel Eriksson, sång och vittnesbörd.

– kl. 14: Sång och musik i Emaus bönehus, Maria Ellfolk-Lasén och Mikael Lasén.

Må 18.9. kl. 14: Café i Föuskällam. "God hälsa till kropp, själ och ande", Sture Nyholm. Frivillig kaffekassa till förmån för diakonin i Purmo.

– kl. 19.30: Salamugruppen i Kyrkhemmet.

Ti 19.9. kl. 15.30-16.30: Häftsklubben i Ävist bykyrka inleder terminen, ledare Natascha Kanckos. Häftsklubb varannan vecka i Ävist (jämna veckor).

To 21.9. kl. 19.30: Jubileumskören övar i kyrkhemmet, Johansson.

Har du idéer till en logo eller slogan: för Purmo församling? Ge ditt förslag på Facebook eller maila till purmo.forsamling@evl.fi, senast 17.9.2017. Bästa förslagen belönas med presentkort till Uffes.

TERJÄRV

TO 14.9. kl 18: Finsk planering i förs.h. Välkomna!

SÖ 17.9. kl 18: Kvällsgudstjänst, khden, Andreas Ahlskog.

Psalmmaraton i Korsholm

I Korsholm ordnas psalmmaraton den 16 och 17 september. Tanken är att sjunga igenom alla de 147 psalmerna i psalmbokstillägget med start på lördag klockan 17 i kyrkan.

– Vi har begränsat det så att vi inte sjunger under natten utan avslutar på lördag klockan 20, säger kantorn **Susanne Westerlund**. Vi fortsätter på söndagen i gudstjänsten klockan 10 där vi sjunger mässdelarna och liturgin så långt som möjligt ur psalmbokstillägget.

Efter söndagens kyrkkaffe fortsätter man sjunga psalmerna i församlingshemmet.

Westerlund ska tillsammans med kollegan **Ann-Christine Nordqvist-Källström** stå för ackompanjemanget. Men de har också sänt ut en inbjudan till prosteriets övriga kantorer.

– Det finns ett stort intresse och nyfikenhet på de nya psalmerna. Det här är ett bra sätt att stifta bekantskap med dem. Redan då psalmerna var förslag tog vi in dem som element i gudstjänsten. Därför finns det en igenkänningsfaktor i dem. Fast det är nya psalmer så är många av dem gamla godingar som man sjungit länge.

Nu hoppas Westerlund på stor upplutning och bjuder in dem som vill bekanta sig med de nya psalmerna också utanför församlingen och prosteriet.

– Vi har bjudit in sångare från församlingens körer men alla intresserade är välkomna med. Tanken är att man kan komma när man vill, sitta och sjunga en stund och gå när man vill. Inget hindrar att man kommer till Korsholm som grupp eller kör för att sjunga psalmer.

Psalmmaraton i Korsholm

I Korsholm ordnas psalmmaraton den 16 och 17 september. Tanken är att sjunga igenom alla de 147 psalmerna i psalmbokstillägget med start på lördag klockan 17 i kyrkan.

– Vi har begränsat det så att vi inte sjunger under natten utan avslutar på lördag klockan 20, säger kantorn **Susanne Westerlund**. Vi fortsätter på söndagen i gudstjänsten klockan 10 där vi sjunger mässdelarna och liturgin så långt som möjligt ur psalmbokstillägget.

Efter söndagens kyrkkaffe fortsätter man sjunga psalmerna i församlingshemmet.

Westerlund ska tillsammans med kollegan **Ann-Christine Nordqvist-Källström** stå för ackompanjemanget. Men de har också sänt ut en inbjudan till prosteriets övriga kantorer.

– Det finns ett stort intresse och nyfikenhet på de nya psalmerna. Det här är ett bra sätt att stifta bekantskap med dem. Redan då psalmerna var förslag tog vi in dem som element i gudstjänsten. Därför finns det en igenkänningsfaktor i dem. Fast det är nya psalmer så är många av dem gamla godingar som man sjungit länge.

Nu hoppas Westerlund på stor upplutning och bjuder in dem som vill bekanta sig med de nya psalmerna också utanför församlingen och prosteriet.

– Vi har bjudit in sångare från församlingens körer men alla intresserade är välkomna med. Tanken är att man kan komma när man vill, sitta och sjunga en stund och gå när man vill. Inget hindrar att man kommer till Korsholm som grupp eller kör för att sjunga psalmer.

Psalmmaraton i Korsholm

I Korsholm ordnas psalmmaraton den 16 och 17 september. Tanken är att sjunga igenom alla de 147 psalmerna i psalmbokstillägget med start på lördag klockan 17 i kyrkan.

– Vi har begränsat det så att vi inte sjunger under natten utan avslutar på lördag klockan 20, säger kantorn **Susanne Westerlund**. Vi fortsätter på söndagen i gudstjänsten klockan 10 där vi sjunger mässdelarna och liturgin så långt som möjligt ur psalmbokstillägget.

Efter söndagens kyrkkaffe fortsätter man sjunga psalmerna i församlingshemmet.

Westerlund ska tillsammans med kollegan **Ann-Christine Nordqvist-Källström** stå för ackompanjemanget. Men de har också sänt ut en inbjudan till prosteriets övriga kantorer.

– Det finns ett stort intresse och nyfikenhet på de nya psalmerna. Det här är ett bra sätt att stifta bekantskap med dem. Redan då psalmerna var förslag tog vi in dem som element i gudstjänsten. Därför finns det en igenkänningsfaktor i dem. Fast det är nya psalmer

LEDIGA TJÄNSTER

Svenska kyrkan HEDEMORA-GARPENBERGS
FÖRSAMLINGPräster och
musikersökes till blivande Hedemora, Husby och
Garpenbergs församling i det vackra södra
DalarnaUtåtriktad och dynamisk församling med
ett levande gudstjänstliv och starka band
till många samhällsaktörer, söker kreativa,
flexibla och drivna medarbetare med
omsorg om människor.

- 1 prästtjänst 100%
- 1 prästtjänst ungdomsinriktning 100%
- 1 kyrkomusiker 100%

Läs mer på hemsidan
www.svenskakyrkan.se/hedemoraAnsök senast 23 oktober. Intervjuer 6 och 9
november. Tillträde efter överenskommelse.
Svenskspråklig verksamhet.Välkommen till oss!
kh Pontus Gunnarsson
076-940 70 11

Malax församling söker en

KANTOR 100%
KYRKVAKTMÄSTARE 100 %Ansökningstiden utgår **28.9.2017 kl. 15**.
Närmare uppgifter: www.malaxforsamling.fi

Lojo församling söker

UNGDOMSARBETSLEDARELojo församling är en språk i Västra Nyland, med en livlig svensk-
språkig verksamhet. Teamet i den svenskspråkiga verksamheten
består av två barnledare, en präst och en ungdomsarbetsledare.
Ungdomsarbetsledarens uppgifter omfattar arbetet med juniorer,
ungdomar, skriftskola samt verksamhet med vuxna.**Behörighetskrav** för tjänsten är av kyrkostyrelsens beslut nr 124
godkänd yrkeshögskolaexamen (socioonom YH, samhällspe-
dagog YH) eller av biskopsmötet tidigare godkänd examen. Vi
uppskattar erfarenhet av kyrkligt ungdomsarbete, god samar-
betsförmåga och självständigt arbetssätt. Ungdomsarbetsleda-
ren ska ha utmärkta kunskaper i svenska och goda kunskaper i
finska i tal och skrift.**Ungdomsarbetsledartjänsten** tillträds 1.12.2017, eller enligt över-
enskommelse. Lön enligt kravnivå 502 (grundlön 2377,97 €/kk).
Innan tillträdet i tjänsten skall den som väljs visa ett utdrag från
straffregistret, enligt straffregisterlag 6 § 2 mom., samt ett god-
känt intyg över sitt hälsotillstånd av företagsläkare. Den som blir
vald bör vara konfirmerad medlem av Evangelisk-lutherska kyr-
kan i Finland. På befattningen tillämpas en provotid på 6 månader.**Mer information** ger kaplan Raimo Kuismanen 044 3284 357
raimo.kuismanen@evl.fi eller Mari Nurmi, mari.s.nurmi@evl.fi.
Ansökan med CV skall riktas till Lojo församlings kyrkoråd **senast**
6.10.2017 kl 15. Adress: Lojo församling, Larsgatan 40, 08100
Lojo. Ansökan kan också skickas till personalchef via epost katri.lahtiluoma@evl.fi. På kuvertet eller meddelande text: "Ungdoms-
arbetsledartjänst". Anställningsintervju den 11.10. från kl 17.00.Församlingsannonsering
hittar du också på:
WWW.KYRKPRESEN.FI

MARKNAD

ÖNSKAS HYRARökfri och skötsam österbott-
nisk man som studerar första
året på Arcada söker etta eller
två i Helsingfors för 1-6 mån-
der. Gärna i närheten av skolan
(Arabiastranden) men alla er-
bjudanden beaktas. Ta kontakt
till Emil tel 0440224321 eller
rosendem@arcada.fi22-årig ålänning och
studerande vid Hanken söker
bostad i centrala Helsingfors.
Max 670 e. 0400823298
/KarolinaGrafisk formgivare söker
bostad i Helsingfors.
Skötsam, rök- och djurfri.
Viktor, tel. 0503563494**UTHYRES**Stiftelsen Lillesgården erbjuder
förmånliga pensionärsbostäder
(ettor) i Nordsjö, ej servicebo-
ende. 0505903780 tis-to 9-12.Två på Drumsö nära metron.
Nyrenoverad, fräsch. Passar
även två stud. Hyra
1100€/mån +vatten. Tel
0405028067*Byggnadsarbeten***BYGGFIX**Utför även dränerings- och
regnvattensarbeten för byggnader**Bygg.ing. Ulf Österback**
0400-867 368 www.byggfix.fi**Köpes antikviteter**
i hela svenska Österbotten

- Alla sorters möbler, oberoende av skick
- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen
Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284Kontant betalning
Varorna avhämtas.*Trollhättan ligger nära västkusten, 7 mil norr om Göteborg med tät
pendeltågstrafik. I Trollhättan finns ett flertal industrier, högskola, sjukhus
med mera. Trollhättans pastorat har cirka 110 anställda medarbetare.*På grund av pensionsavgång söker vi nu en
PRÄST, FINSPRÅKIG, 100%, TILLS VIDARETjänsten är inriktad på finskspråkigt arbete och placerad i Lex-
torps församling, en församling med många olika nationaliteter.
Du kommer ingå i Lextorps församlings arbetslag och arbeta nära
finskspråkig diakon och musiker. I Lextorpskyrkan firas söndaglig
gudstjänst på finska. De flesta kyrkliga handlingar sker på två språk.Läs mer på: www.svenskakyrkan.se/trollhattanAnsökan med personligt brev och cv skickas till
trollhattans.pastorat@svenskakyrkan.se senast
den **26 september 2017**. Märk ansökan med "Finskspråkig".Svenska kyrkan **practicum****Utveckla din
kompetens, skaffa
en behörighet,
avlägg yrkesexamen!****Yrkesinstitutet Practicum är en skola
med många möjligheter. Practicum
utbildar både unga och vuxna i
Helsingfors och Borgå samt erbjuder
fortbildningar och kortkurser.**

Besök vår hemsida

www.practicum.fi

kontakta våra studiehandedare:

Merja Björkman 0400 247252
Mina Miettinen 0400 247258Vuxenutbildningen:
Utbildningskoordinator Jonna Riska 040 1601200

INKAST THOMAS ROSENBERG

När nöden knackar på

JAG MEDGER villigt att jag många gånger under åren har förtvivlat över vår kyrka. Över konservatismen och trögheten, de inre stridigheterna och inkräktheten. Men då jag under de senaste två åren av flyktingkris har sett hur kyrkofolket i vårt land har ställt upp för dem som klappat på porten – ja, då kan jag inte bli annat än imponerad. Det var bland präster jag stod och demonstrerade mot avvisningen av en flyktingfamilj på Helsingfors-Vanda flygplats en sen kväll i våras, och det är präster och församlingsbor som utgör merparten av den grupp frivilliga som nu gör vad den kan för att hjälpa de asylsökande i vår stad.

Att denna för oss fullständigt självklara verksamhet av företrädare för rikets ledning nu beskrivs som straffbar, ja rentav farlig för rikets säkerhet, är lika obehagligt som det är absurd. Hur kan man ens föreslå att skyddande av så kallade papperslösa ska bli en straffbar handling, och rentav göra det till en del av budgetberedningen? Våra myndigheter är sannerligen inte ofelbara. Det gäller även Migri, vår migrationsmyndighet – speciellt som den redan bevisligen har fattat beslut som inte tål närmare granskning. Och allra minst om granskningen sker med simpel mänsklighet som måttstock – och inte den chauvinistiska principen om att utestänga alla främlingar från vårt land.

HISTORIEN HAR varit full av "papperslösa", speciellt i spåren av krig och konflikter. Utan dem, och utan alla de människor som gjort vad de kunnat för att hjälpa flyktingar på traven, vore vårt land avsevärt tristare. Det är säkert sant att det nu finns också hotfulla inslag i flyktingströmmarna, bestående av personer och grupper som inte vill oss väl – men dessa är trots allt försvinnande få jämfört med alla dem som tvingats fly exakt samma terrorism. Men nu betraktas samtliga asylsökande som potentiella terrorister – och de som har fått ett negativt asylbeslut som såpass farliga att de omedelbart måste interneras.

Jag har själv lärt känna en del av dessa förmenta terrorister in spe – och kan intyga att alla misstankar och rädslor i den vägen, åtminstone i deras fall, är fullständigt befängda. Men att det självfallet är oerhört tungt och själsligen nedbrytande att av omgivningen hela tiden betraktas som potentiell terrorist. För att inte tala om vilka konsekvenser det skulle ha ifall de spärras i något som inte kan kallas annat än koncentrationsläger.

Att det nu finns människor som börjar få nog av myndigheternas arrogans och politikernas isande kyla inger hopp. Som de många Jväsksyläbor som häromdagen försökte förhindra avvisningen av en flyktingfamilj. Eller kommunala tjänstemän som Sunniva Drake i Esbo, med modet att inom ramen för sitt arbete vidta åtgärder för att hjälpa flyktingar. I hennes fall genom att, tillfälligt, göra biblioteket till en filial till Afghanistans ambassad i Oslo, för utdelning av afghanska pass!

Som sagt: det är inte så ofta jag varit stolt över min kyrka. Men nu är jag det, och det känns bra.

Thomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

”Det är inte så ofta jag varit stolt över min kyrka. Men nu är jag det, och det känns bra.”

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

KYRKOMUSIK DISKUSSION

Musiken hotar inte kyrkans konst

Karin Erlandssons artikel i KP 24.8. bemöts sakligt och insiktsfullt av Niels Burgmann (KP 31.8). Genom ett avfärdade NB:s välformulerade genmäle som "negativ feedback" sänker dock KE en potentiellt fruktbar debatt till simpel facebook-nivå, där även det mest genomtänkta inlägg kvitteras med tumme upp eller ner. KE:s svar bara styrker det intryck NB helt korrekt reagerar på: för henne är det musikerna mot alla andra som gäller. Och dock beskriver ju NB med all tydlighet det absurda i att åberopa förmenta känslor av förfördelning hos övriga konstutövare, professionella som amatörer. Det musikerprivilegium som KE utmålar existerar inte.

Kyrkolagen – som inte dikterats av musiker – ger inte musikerna några som helst friheter, tvärtom stipulerar lagen kantorns övergripande skyldighet att ombesörja en välordnad kyrkomusik. En kantor arbetar alltså inte för att upphöja sig själv och musiken framom andra och annat,

utan följer helt enkelt lagen. Ofta sker musikarbetet under otacksamma förtecken; att vara alla till lags är omöjligt och ett fåtal hätska kritiker dominerar ofta över en stor majoritet av tacksamma försagda församlingsbor. När ens ansträngningar med god tur och lite skicklighet bär frukt och musikarbetet blomstrar, dyker avunden ofelbart upp med ifrågasättanden av värdet på ens arbete och insinuationer om att man endast agerar i egen sak.

Enligt en undersökning som publicerades 2016 är musiken den enda kyrkliga verksamhet som vuxit kraftigt, med över 6000 utövare, sedan 2006. Kantornerna är däremot inte fler än för 10 år sedan, utan färre, om än bara marginellt. Församlingarnas beslutsfattare verkar trots kärva tider ha läst statistiken rätt: kyrkan har inte råd med en musikerflykt. Det enda undantaget är det dumdristiga kantorssanerandet på vissa håll i Borgå stift.

Det mest graverande är

dock att KE helt glömmer de otaliga yrkes- och fritidskonstnärer som själva deltar i kyrkans musikarbete – bland annat över 1500 körsångare bara i Borgå stift – och dessutom alla allätande kulturkonsumenter som ljudligt uppskattar och understöder en välordnad kyrkomusik. Ja, i sin iver att klämma åt den av kyrkolagen bundna ansvariga musikern glömmer hon faktiskt samtliga tiotusentals musikälskare som varje vecka samlas inom kyrkans musikverksamhet – en ständigt växande skara, dessutom. Att ifrågasätta musiken och musikerna är att ifrågasätta kyrkans klart största lekmanakår, men dessutom varenda församlingsmedlems skattebaserade rätt till en väl utförd musik i livets glädje- och sorgestunder. Kantorstjänsterna är tydligt definierade i kyrkolagen just för att trygga alla dessa människors intressen, i synnerhet mot kyrkliga maktbrukare, som på vanliga gaskattebetalares bekostnad

vill driva sin hjärtesak framom allmänna behov.

KE tycks dessutom definiera församlingen och dess verksamhet som något som enbart sker i kyrkans utrymmen. Vi hoppas att så inte är fallet, för i så fall står KE:s kyrkosyn i strid med vår kyrkas lära. Församlingen är hela dess medlemskår. Allt vi alla gör i vår sekulariserade vardag, professionellt eller på fritiden, rationellt eller kreativt, är församlingsarbete.

NIELS BURGMANN
ordförande för Kyrkomusikerföreningen r.f.
MARIA ELLFOLK-LASÉN
styrelsemedlem i Kyrkomusikerföreningen r.f.
PAULA SIRÉN,
styrelsemedlem i Kyrkomusikerföreningen r.f.
MICHAEL WARGH
viceordförande i Kyrkomusikerföreningen r.f.
NINA KRONLUND,
förbundsdirigent i Finlands svenska kyrkosångsförbund r.f.

KANTORER BEHÖRIGHET

Satsa på utbildning av kantorer

Tack för den intressanta artikeln "Ny generation behövs i kyrkans tjänst" (KP 36/17). I stycket om kantorerna stod: "för att råda bot på kantorsbristen har församlingarna ändrat på tjänstekraven och bytt ut kantorstjänster mot kyrkomusiker eller andra arbetstitlar som inte har samutbildningskrav." Grunden är att varje församling ska ha minst en kantorstjänst. Övriga musikerbefattningar finns som komplettering av tjänste-

strukturen, men inte som ersättande av lagstadgade kantorstjänster. Det glädjande är att vi i Borgå stift har behörig personal på nästan alla kantorstjänster i dag. Det stämmer att vi har en pensionsringsväg på kommande. Den hållbara lösningen är att satsa på utbildning, inte att dra ner på behörighetskraven.

Både Yrkeshögskolan Nova och Sibelius-Akademien har fungerande system för kompletterande behörighets-

utbildning som gjort att också arbetande kyrkomusiker fått behörig examen och kunnat söka ordinarie tjänst. Musiker med olika utbildningar kan ansöka om behörighet hos Kyrkostyrelsen, som också ger utlåtande om vad som eventuellt saknas för att kunna bli behörighetsförklarad.

Till denna helhet hör också tjänsterekryteringen. Det korrekta vad gäller vakanta tjänster, också de som sköts av tillförordnad personal, är

att lediganslå dem med jämna mellanrum, minst en gång om året. Info om ledigansläendet är offentligt och ska enligt lagen framföras på församlingens anslagstavla. Församlingens anslagstavla kan dock inte anses uppfylla andan i lagen om offentlighet, minst en notis i KP, helst i flera forum.

REIDAR TOLLANDER
fullmäktigeledamot,
Kyrkans Akademiker AKI

Fönster för alla behov!

Exellent erbjuder PVC-fönster till bland annat egnahemshus, villor, garage, hallar och djurstall. Leverantör är en av Europas främsta fönstertillverkare.

PVC-fönster?

- energieffektiva
- förmånliga
- lätttskötta
- två sidor att tvätta
- hållbara

Hemleverans i hela Finland via web-shoppens: www.exellent-ikkunat.com

UTERUM OCH FASADVÄGGAR: Även Phila fönster och dörrar från oss.

Halle Fritid
för sommaren

Halle Mertid
för vår, sommar och höst

Halle Alltid
för vår, sommar, höst och vinter

Oravais
Exellent Trading

Karlebyvägen 115, F-66800 ORAIVAS
Tfn: +358 400 340 093, E-mail: info@exellent.fi, www.exellent.fi

Vår kalasturné rullar vidare!

Nästa vecka är vi i **Närpes, Vasa & Jakobstad!**

NÄRPES

Tisdag 19.9
Församlingshemmet

13-18 Bokförsäljning
17 Kaffeservering
18 Festprogram

VASA

Onsdag 20.9
Stora församlingssalen

12-18 Bokförsäljning
17 Kaffeservering
18 Festprogram

JAKOBSTAD

Torsdag 21.9
Församlingscentret

13-18 Bokförsäljning
17 Kaffeservering
18 Festprogram

Välkommen med!

Gilla Fontana Media på Facebook. Där hittar du också vårt evenemang för kalasturnén.

Din församling har varit med dig genom åren. Den och vi vill fortsätta vandra med i vardagen. Det här vill vi uppmärksamma i samma veva som **Finland fyller 100.**

Församlingsförbundet, Fontana Media Ab och Kyrkpressen ställer till bokkalas med några av de fina församlingar vi finns till för. **Bokförsäljningen** pågår hela dagen. Här finns något för alla! Bland annat andliga böcker, barnböcker, nyttigt material för föräldrar, lärare och församlingsanställda trängs i våra hyllor.

Kalaskväll med minnesväckande frågesport och musik avslutar festen.

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

kuriren –tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

**VI LOTTAR UT
TRE PRESENTKORT**

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2017.

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN**
- för resten av år 2017 och hela året 2018 för 87 € (inom Norden).
- Tre (3) provnummer för endast 15,50 €.
- Ett halvt år för endast 44,50 €.
- JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTTNING AV TRE PRESENTKORT TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.**

SÄND KURIREN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL.

SÄND RÅKNINGEN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL.

Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utloppsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2017

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA